

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniae Agrippinae, 1712

Dubium II. Quæ requirantur in ordinando.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42433

DUBIUM II.

2214.

Que requirantur in ordinando.

Resp. I. Ad validam Ordinationem requiritur & sufficit, ut sit mas baptizatus, *S. Th.* 3 p. 4. 39. art. 2. *Ken. d. 20. dub. 10. Vasq. Fill. 1. 9.* 6. 4 q. 2. Unde resolves,

I. Incapax Ordinum est, & quidem jure divino, 1. *Fœmina. Vasq. Regin. Fill. 2. Hermaphroditus*, in quo sexus fœmineus prævalet. *Fill. l. c.* Quod si autem in eo incipiat prævalere post Ordinationem validam, non potest valide consecrari vel absolvi, licet characterem Sacramentalem retineat, *Lug. Resp. mor. l. 1. d. 21. 3.* Non baptizatus.

II. Valide ordinantur. 1. Perpetuo amentes, cæci, muti, privati manibus; etsi jure naturali sint inhabiles. 2. Irregulares, etsi jure Ecclesiastico sint inhabiles, maneatque ab eorum usu suspensi. 3. Pueri in cunis, qui tamen ad castitatem non tenebuntur vi voti, nisi id ratificaverint, *Tol. Hen. Azor l. 13. c. 14. Bon. l. c.*

Resp. II. Ut Ordo licite, & secundum jura Ecclesie rite sumatur, aut non incurratur censura, requiritur in recipiente præter statum gratiæ,

1. Ut non sit Neophytus vel infamis vel Hermaphroditus vel irregularis, suspensus, excommunicatus.

2. Animus clericandi, *Trid. sess. 21. c. 4.* sine quo si primam tonsuram vel Ordines minores accipiat, videtur peccare saltim venialiter (nisi justa causa excuset) quia fraus est levis. *v. supra*

Tom. VII.

Y Y Y Y

l. 4.

l. 4. c. 2. d. 1. a. 3. Similiter venialis inconstan-
tia videtur sine justa causa statum Clericalem
deserere.

3. Ut sit confirmatus, *Trid. sess. 23. cap. 4.* &
quidem secundum *Bon. d. 8. p. 5. num. 10.* sub
mortali, secundum *Sot. & Kon* sub veniali.

4. Litteræ dimissoriæ (etiam pro prima
tonsura) Episcopi proprii, sive originis sive
beneficii sive domicilii. *vid. Dian. part. 3. t. 4.*
Resp. 194.

5. Examen coram Episcopo, de scientia
necessaria ad usum cujusque Ordinis; nam
Trid. sess. 23. c. 4. pro prima tonsura requirit, ut
sciant Fidei rudimenta, item legere & scribe-
re; & de quibus probabilis sit conjectura, quod
Clericatum elegerint, non sæcularis judicii
fugiendi fraude, sed ut Deo fidelem cultum
præstent. Pro minoribus, ut linguam latinam
intelligant. Pro Subdiaconatu & Diaconatu,
cognitionem eorum, quæ ad istos Ordines
spectant. Pro Sacerdotio tantam scientiam, ut
populum docere possint necessaria ad salutem
& administrare Sacramenta.

6. Titulus sustentationis; ut beneficii vel
patrimonii; vel paupertatis, ut in regulari-
bus, *Trid. sess. 21. c. 2 v. Bon.*

7. Ordo inter receptionem unius & alte-
rius, cujus inversio, v.g. suscipere Diaconatum
ante Subdiaconatum, erit mortale; Episcopa-
tus ante Sacerdotium, erit etiam invalidus.

8. Tempus; Sic minores conferuntur quâ-
vis Dominicâ vel festo, & quidem tali, quod
ex præcepto Ecclesiæ celebratur etiam in fo-
ro, ut *Sylv. Azor, Bard &c. comm. docent.* Ac li-
cèt *Præp. Fag. Tan. Gav. &c.* putent sufficere quod-

quodvis festum duplex in Ecclesia ; eamque²⁰
sententiam *Dia. p. 5. tr. 13. R. 47.* vocet turam in²⁰
praxi, eam tamen ex decreto *Urbani VIII.* re-²⁰
jectam esse monet *Lug l. 1. Resp. mor. d. 43.* Eof.²⁰
dem autem posse ex recepta Episcoporum²⁰
consuetudine , etiam feriâ VI. vespere ante²⁰
Sabbathum, quo omnes Ordines jure confer.²⁰
ri possunt, notat *Dia p. 2. t. 16. R. 28.* ex *Henr.*²⁰
Regm. &c. majores verò Sabbatis Quatuor²⁰
temporum & Dominicæ Passionis ac Hebdo.²⁰
madæ Sanctæ.

9. Interstitia temporum. Sic majores non²⁰
nisi post annum ab alterius susceptione con-²⁰
ferri possunt, ex *Trid. sess. 23. c. 11. 13. & 14.* in²⁰
quo tamen Episcopus ob necessitatem vel²⁰
utilitatem Ecclesiæ potest dispensare. Eodem²⁰
tamen die, non nisi de licentia Papæ, duo Or-²⁰
dines majores possunt dari: Minores verò o-²⁰
mnes, dispensante Episcopo, possunt dari eo-²⁰
dem die, & si consuetudo sit, simul cum Sub-²⁰
diaconatu. *Nav. c. 25. Henr. l. 10. c. 11. Vasq. Suar.*²⁰
Sa, V. Ordo, Lay l. 5. t. 9. c. 8.

10. Locus, scilicet pro solenni collatione²⁰
Ecclesiæ; pro privata, sacellum.

11. Ætas; in qua ordinariè Episcopus non²⁰
potest dispensare; & sic pro prima tonsura &²⁰
minoribus, requiritur saltem septennium²⁰
completum, licet *Quint. t. 6. s. 21.* contra *Sanch.*²⁰
&c. putet sufficere inchoatum; pro Acolytho²⁰
annus 12. completus, *Fill. t. 9. n. 28.* pro Subdia-²⁰
conatu vigesimus secundus; pro Diaconatu²⁰
vigesimus tertius; pro Sacerdotio vigesimus²⁰
quintus, omnes incepti; pro Episcopatu trige-²⁰
simus completus. v. *Bon. d. 8. q. 1. Fill. cap. 4. Lay.*²⁰
s. 6. & 7. Dia. p. 3. tr. 4. R. 192. Si autem dubium²⁰

»fit, an quis ætatem requisitam habeat, v g pro
 »Sacerdotio, an annum 25. ingressus sit, ordi-
 »nari non potest, *Sanch. Lay. Bardi d. 6. cap. 11. p.*
 »6. §. 2. v. *supra l. 1. t. 1. c. 2. dub. 3.* Peccat autem
 »tam ordinans quàm ordinatus, si ordinetur,
 »qui non habet qualitates requisitas.
 » *Quæres.* Quæ sint officia Ordinatorum;
 » *Resp. 1.* *Ostiarum* est claves templi servare,
 »aperire & claudere ejus januas; arcere eos,
 »quibus non licet interesse sacris; campanas
 »pulsare; quæ intra Ecclesiam sunt, custodire;
 »ei, qui prædicat, aperire librum. 2. *Lectoris* mu-
 »nus est, legere in ecclesia lectiones veteris &
 »novi testamenti; item docere catechumenos
 »rudimenta fidei Christianæ. 3. *Exorcistæ* mu-
 »nus est, manus imponere supra vexatos à spi-
 »ritibus immundis, ad illos adjurandos & eji-
 »ciendos; item ad exorcizandos catechume-
 »nos. 4. *Acolythi* munus est, præparare ampul-
 »las vini & aquæ ad Sacrificium Missæ & porri-
 »gere Subdiacono, ferre cereos ad idem Sacri-
 »ficium & illi ministrare, unde & *Ceroferrarius*
 »dicitur. 5. *Subdiaconi* munus est, immediatè
 »subordinari Diacono ad Sacrificium Missæ,
 »calicem & patenam illi tradere, urceolum
 »cum aqua præbere, aquam ad lavandas ma-
 »nus infundere, Epistolam ex officio & solen-
 »niter in Missa legere. 6. *Diaconi* munus est,
 »cantare solenniter Evangelium in Missa, mini-
 »strare immediatè Sacerdoti in omnibus, quæ
 »pertinent ad Missæ Sacrificium, vestire altaria,
 »cruce[m] ferre, & denique ex commissione Sa-
 »cerdotis prædicare & baptizare. 7. *Presbyteri*
 »munus est, offerre Sacrificium Missæ, absolve-
 »re à peccatis, baptizare, benedictiones aquæ
 »

& similes facere, populorum doctrinam & ex-
plo pascere. v. Escob. Exam. 8. iv. 7. s. 1.

A D D E N D A.

Quest. 324. Quid præterea sit notandum circa 2215.
requisita in ordinando. R. seqq. §. 1. Herma-
phroditus, in quo uterque sexus est æqualis, se-
cundum Sanch. De Matrim. l. 7. d. 106. n. 10. est
incapax Ordinum, quia æquæ est foemina quam
vir, ergo congruum fuit, ut talem removeret
Christus, qui voluit foeminam non esse capa-
cem Ordinis.

§. 2. Multi, quos citat & sequitur Gob. tr. 8. 2216.
n. 429. dicunt probabile esse, quod Episcopus
possit dispensare cum illegitimo occulto,
quamvis id communiùs negent Suar. & alii.
Cum illegitimis notoriis ordinariè dispensat
solus Papa ad Ordines majores, Dignitatem
& Beneficium curatum: Episcopus verò aut
Capitulum Sede vacante quoad Minores & Be-
neficium simplex, Gob. n. 442. ubi n. 443. notat
dispensatum ad Ordines Minores non ideo
centeri dispensatum ad Beneficium simplex,
quia cum actualis dispensatio sit odiosa, non
debet extendi, secundum dicta l. 1. n. 622. ubi
plura addidi huc spectantia circa restrictionem
vel extensionem verborum in dispensationi-
bus ad Ordines. Et specialem hic quando peti-
tur dispensatio pro illegitimo, exprimi debet,
an sit natus ex utroque parente soluto, an ex
alterutro conjugato, vel constituto in Sacris,
alioqui dispensatio est nulla, Sanch. Castrop. Go-
bat n. 444.

§. 3. Quando dubitatur, an aliquis sit ille- 2217.
gitimus.

X y y y 3

gitimus

gitimus an legitimus, reputari debet pro legitimo, uti cum e communi dixi l. 4. num. 754. ubi hoc extendi ad plures casus. Quid faciendum sit, si illegitimitas sit occulta & illegitimus publicè habeatur pro legitimo, dixi ibidem num. 755. Expositi etiam habentur legitimi, secundum ibi dicta n. 766. Item nati stante Matrimonio in se invalido sed publicè & bonâ fide contracto, licet postea declaretur fuisse nullum & fiat divortium, uti ibidem n. 753. est dictum, ideoque tales non indigent dispensatione. Plura de illegitimis & eorum legitimatione videri possunt ibidem à n. 750.

2218. §. 4. Nati in Germania hæreticis parentibus non sunt infames, unde conversi possunt sine dispensatione promoveri ad sacros Ordines, *Sa, Henriq. Sanch. Laym. Sayr. Gibal. Gob.* à n. 655. Potest etiam Episcopus eum admittere ad Ordines vel ad eorum exercitium, qui deformavit vel occidit aliquem, si illa deformatio vel homicidium non sit factum vel cum peccato mortali vel tanquam à publico Ministro justitiæ. *Covarr. Gomez, Vasq. Laym. Castrop. Turr. Hurt. Tann. Gob.* à num. 668. contra plerisque Canonistas & antiquiores Theologos. Ratio est, quia irregularitas non incurritur, nisi in casibus in Jure clarè expressis, uti notant omnes communiter cum *Suar.* De censuris d. 40. s. 5 & 6. nullo autem Jure clarè exprimitur irregularitas ob aliud homicidium. Monent tamen rectè citati Authores attendendam esse loci consuetudinem & cavendum scandalum.

2219. §. 5. Energumenus est irregularis, adeoque ordinari non debet: attamen rectè notat *Less.* in *Auct. v. Ordines sacri. cas. 7.* non facile judican-

candum aliquem esse talem, nisi manifestis signis certò constet: & si quis jam perfectè liber sit ab infidente dæmone, dicit cum *Laym. l. 1. t. 5. p. 5. c. 7. n. 3.* posse in ea irregularitate dispensare Prælatum regularem, cui hæc potestas in Ordine Fratrum Minorum competit, ac participat ab aliis. Addit sufficere implicitam dispensationem, v. g. si mittat ad Ordines, licet de ea re nihil cogitavit, ut dispensaret, nam aliàs peccasset mittens eum cum impedimento canonico, quod ipse poterat tollere. Addit semel sic dispensatum manere capacem Prælaturæ in Ordine vel extra, nec opus esse aliâ dispensatione.

§. 6. Circa conjugatum, notanda sunt seqq. 2220.

1. Cap. ult. De tempor. ordin. in 6. sic statuitur: *Nullus Episcopus vel quisvis alius clericalem presumat conferre Tonsuram conjugato, nisi volenti Religionem intrare, aut ad sacros Ordines promoveri, prout est sacris Canonibus definitum: Ecclesia enim non permittit, nec potest Episcopus dispensare in hoc, ut conjugatus fiat Clericus ad permanendum in Tonsura vel Minoribus.* 2. Cap. *Conjugatus De convers. conjug. statuitur, non licere conjugato absque uxoris licentia vel justo divortio ad sacros Ordines promoveri: quod Joan. XXII. in Extrav. Antiqua, De voto, extendit etiam ad illum, qui est in solo Matrimonio rato, quamvis hic possit ingredi Religionem, per quam dirimeretur illud Matrimonium: Et eum obligari ad ingrediendam Religionem, si in sciâ uxore sacrum Ordinem susceperit, docent S. Anton & alii, attamen alii melius negant eam obligationem.* 3. In eadem Extrav. statuitur, ut qui absque uxoris, quam sciebat

sciebat vivere, licentia vel iusto divortio sa-
 crum Ordinem assumit, fit irregularis, nec pos-
 sit in Ordine suscepto ministrare, nec ulterio-
 rem Ordinem vel Beneficium vel Officium ec-
 clesiasticum suscipere, etiam si uxor moreretur
 vel postea consentiret. 4. Maritus ita ordinatus
 teneretur redire ad uxorem & reddere debi-
 tum, at tamen petere non posset. 5. Per Cap.
Conjugatus & Extrav. supra potest maritus de
 licentia uxoris ordinari Sacris, dummodo li-
 centia sit spontanea, id est, sine vi, metu, dolo,
 fraude, data, & quidem debet esse expressa, uti
 colligitur ex Cap. *Consuluit*. De convers. con-
 jug. id enim exigit rei gravitas, cum uxor spo-
 lietur usu juris certo quaesiti. 6. Cap. *Conjugatus*,
 dicitur, quod in hoc casu debeat etiam uxor
 continentiam profiteri: putantque *Hurtado, Dian.*
Pontius sufficere votum simplex manendo in
 saeculo, sed communior & probabilior senten-
 tia admittit hoc quidem de uxore sene, id est,
 saltem quinquagenaria, si tamen juvenis sit,
 dicit debere profiteri in Religione, sic enim
 statuitur in Jure, quando maritus fit Religiosus
 vel Episcopus. 7. Votum simplex, quod uxor
 manens in saeculo emitteret, esset impedimen-
 tum dirimens Matrimonium, quod etiam viro
 mortuo contraheret talis uxor, uti dicitur de
 Matrimonio. 8. Post factum iustum divortium
 potest maritus, etiam in scia & invita uxore non
 tantam Religionem ingredi, uti expressum est in
 Cap. *Agathosa* 17. q. 2. Cap. *Constitutus* & Cap.
Veniens, De convers. conjug. sed etiam sacros
 Ordines suscipere, uti docent *S. Anson, Sor Nav.*
Abb. Vasq. Sanch. Pont. & alii contra Inn. Hostien-
sem, Grass. & alios, quia uxor in casu iusti divortii
 perdit

perdit jus retinendi aut revocandi maritum , ergo hic fit liber, sicuti ad Religionem , ita etiam ad susceptionem Sacri Ordinis, quæ quoad hoc æquiparantur. 8. Jam dicta tenent, si divortium fiat ob delictum uxoris: si autem fiat peccante uxore ob delictum mariti, adhuc putant aliqui ista valere, sed alii melius limitant , si uxor rogata nolit redire , tum enim maritus plenè liberatur. Hæc omnia videri possunt fusiùs proposita & deducta apud *Aversam* q. 4. f. 9. & 10.

§. 7. Qui tale habet vitium corporis, ut fieri non possit Sacerdos, etiam non videtur fieri posse, v. g. Diaconus , quia in Jure canonico absolutè prohibetur , ne vitiati corpore adhibeantur ministeriis divinis: quod *Suar.* De cens. d. 40. f. 2. n. 2. & f. 3. n. 25. *Bonac.* De Irreg. q. 1. pu. 4. n. 1. & alii extendunt etiam ad susceptionem primæ Tonsuræ , quia finis Tonsuræ est aliquis Ordo , finis autem omnium Ordinum est Sacerdotium, ergo cessante hoc sine cessant media. Notant tamen rectè omnes cum *Laym.* suprà c. 1. n. 7. tale vitium superveniens Ordinibus susceptis non impedire Ordinum exercitium, ad quod manet habitas. 2221.

§. 8. Balbutiens ordinari potest, dummodo ita loqui possit, ut intelligatur , quamvis cum difficultate, *Pasq.* De sacrif. q. 215. De graviter audiente sive surdastro, item de illo, qui privatus est lumine sinistri oculi , aliisque similibus defectibus, dicitur in l. 7. quando de irregularitate ex defectu. 2222.

§. 9. Præter relatos à *Busenb.* docent plures quàm 12. Authores apud *Barb.* ad *Trid.* sess. 24. c. 4. de Reform. non esse mortale suscipere 2223.

Tonsuram & Ordines sine prævia Confirmatione, & eam sententiam probabilem vocat *Jordanus* E contra præter *Bonac.* dicunt mortale esse *Tolet. Nugn. Castrop. pu. 5. n. 7. Avers. q. 3. s. 8.* Et quia ubi agitur de mortali contrahendo, non est afferenda obligatio, nisi certius constet, prima sententia videtur probabilior: Et ad permovendum ordinandum, ut Confirmationem prius suscipiat, satis est dicere, quòd peccet venialiter, si negligat.

2224. §. 10. Ex dictis n. 2208. sequitur, statum gratiæ non prærequiri ante primam Tonsuram, cum non sit Sacramentum: attamen prærequiritur ante singulos quatuor Minores, quia sunt Sacramentum vivorum per se non conferens primam gratiam.

2225. §. 11. Præcipitur, ut Ordinans & ordinandus ante sacros Ordines sint jejuni, cum communicare debeant: non tamen præcipitur sub mortali ordinandis, ut communicent, nequidem Presbyteris, uti probabiliter putat *Gob.* à n. 358. quamvis de Presbyteris oppositum videatur probabilius, cum enim consecrare debeant, etiam videntur debere consummare Sacrificium per sumptionem. Ad Minores non requiritur jejunium, cum sæpe conferantur post prandium, *Gob.* n. 352. cum communi, qui addit n. 357. non esse ullam obligationem, ut Ordinaturus vel ordinandus pridie jejuset.

2226. §. 12. *Syn. Colon* anni 1662. De Sacram. Ordinis c. 4. §. 4. sic habet. *Serio mandamus omnibus ad sacros Ordines aspirantibus ut cantum Gregorianum seu choralem addiscant.* Qui tamen hoc non fecisset, posset sine peccato Ordines suscipere, cum praxis satis doceat sive interpretetur non esse strictè præceptum. §. 13.

§. 13. Apparatus ordinandorum, secundum Pontificale Romanum est hic. Quilibet tonsurandus habere debet suum superpellicium super brachium sinistrum & candelam in manu dextra. Ordinandi Minoribus sunt in superpelliceis cum candelis in manu. Subdiacōnandus debet indutus esse amictu, non tamen super caput, Albā & cingulo, habere manipulum in manu sinistra, tunice llam super brachio sinistro & candelam in manu dextra. Diacōnandus amictu, Albā, cingulo & manipulo paratus, stolam in sinistra manu, candelam in dextra, dalmaticam super brachium sinistrum tenet. Presbyterandus amictu, Albā, cingulo, stolā & manipulo paratus, tenet planetam super brachium sinistrum complicatam, & in dextra candelam, insuper mappulam albam pro ligandis manibus.

Q. 325. Quid addendum sit circa intentionem requisitam in ordinando & Ordinante. R. §. 1. Ad valorem Ordinis in adulto requiritur voluntas saltem implicita recipiendi talem Ordinem, nec sufficit interpretativa, uti dictum est l. 6. p. 1. n. 173.

§. 2. Bann. Arrag. Led. Marchin. Pasq. & alii cum Barb. de Off. Episcopi alleg. 11. n. 12. putant peccari mortaliter, si prima Tonsura suscipiatur ideo tantum, ut subterfugiatu seculare iudicium; quia Trid. sess. 23. c. 4 De Reform. prohibet talem initiari. Sed non peccari mortaliter docent Nav. Cōn. Sanch. Vivall. Laym. c. 7. n. 2. Castrop. pu. 8. n. 9. Gob. t. 8. n. 27. Delb. de Imm. eccl. c. 1. d. 6. quod Aversa. q. 4. s. 2. dicit esse certum, quia Trid. non utitur verbis preceptivis, & quamelium quis vult servire Deo, potest

est

est gaudere juribus servorum Dei : hinc addit *Avers.* peccare tantum venialiter, si faciat cum positivo animo non perseverandi, & nullo modo peccare, si cum animo experiendi five faciendi postea, quod ipsi magis expedire videbitur, & consentit *Castrop.* n. 8. Aliud est de ingrediente Novitiatum Religionis sine animo manendi, nam hic in re gravi decipit Superiores, qui merito inviti sunt ad illos sumptus & molestias, item ad patefacienda alicui secreta sui Ordinis.

2230. §. 3. Si quis dicat se metu gravi adactum suscepisse sacrum Ordinem, habuit intentionem suscipiendi, adeoque certum est Ordinem esse validum. An autem obligetur ad continentiam & Horas, retuli Authorum sententias n. 2163. Quod si dicat, se dubitare de intentione, hæc præsumitur adfuisse, quia sub mortali adesse debuit, nec delicta præsumuntur; ac præterea standum est pro valore actûs, donec de invaliditate constet. De alio scrupulo circa intentionem, dixi n. 2203.

2231. §. 4. Pontificale Rom. habet Edictum, quo Ordinaturus sub pœna excommunicationis præcipit, ne ullus habens impedimentum audeat suscipere Ordines. Quod si Episcopus ante Ordinationem dicat, se non habere intentionem ordinandi excommunicatos, irregulares, alienigenas, illegitimos, ferentes falsas literas, accedentes furtivè, id est, non verè examinatos & admissos ab Episcopo, sed per fraudem, v. g. sub alieno nomine se insinuantes, & teste *Gob.* n. 463. qui eodem die vellent suscipere duos Ordines, v. g. omnes Minores & Subdiaconatum &c. probabile est eum Episcopum adhuc habe-

re intentionem sufficientem ordinandi tales, quia Episcopus ordinans semper censetur retinere practicam & absolutam intentionem ordinandi hominem presentem, neque appositio contrariæ conditionis solet fieri ab Ecclesia, ad quam non spectat punire in foro externo peccata occulta, ideoque si Episcopus talem conditionem apponeret, docent *Lug. Dicast. Lez. Escob. l. 23. probl. 36. Steph. t. 5. d. 7. n. 17. Gob. n. 316. & pluribus iterum à n. 704.* fore peccatum, saltem ob datam occasionem gravium damnorum apud proximum, si tales invalide essent ordinati: hinc dicunt Authores illi censendos esse per illa verba tantum velle deterrere, & significare, se nolle, id est, non optare, ut tales accedant ad Ordinationem, sed optare ut emanent; quod inde colligit *Escob.* quia statim post, absolvunt ab ejusmodi impedimentis, si forte adsint. In dubio autem, an Episcopus revera forte noluerit ordinare tales, *Gob. n. 317.* dicit præsumi debere, quod ordinare voluerit, quia delicta non præsumuntur, & dubia interpretanda sunt in meliorem partem, *Lugo apud Dian. p. 5. t. 13. R. 66.* dicit interrogari debere Episcopum, si commode fieri possit.

*Q. 326. Quid addendum sit circa litteras dimissoriales. R. Vox, dimissoriales sive dimissoriae variè sumitur, & sæpe confunditur cum voce, testimoniales, uti notat Leurenus De Vicario Episc. q. 656. Sed hic per dimissoriales intelligimus litteras, quibus datur facultas accipiendi Tonsuram vel Ordinem ab alieno Episcopo: & quandoque etiam vocantur *Formatae* vel *Reverende*: de illis notanda sunt seqq.*

§. 1.

2233.

§. 1. Ille potest tibi dare dimissoriales, qui potestate ordinariâ te posset ordinare, unde quia, secundum Cap. *Cum nullus*, De temp. ordin. in 6. & dicta à n. 2166. ordinare te possit Episcopus originis, domicili vel Beneficii, etiam à singulis illis Episcopis accipere potes dimissoriales, *Nav. Ricc. Barb. Gob. t. 8. n. 568.* qui addit Episcopum originis tui patris hic censeri tuum Episcopum, maximè cum apud patrem habeas domicilium, quod etiam dixi l. 4. n. 323. & tenet communis cum *Delb. De imm. ec. cl. c. 12. dub. 7. f. 7. n. 3. & 14.* Et possunt dimissoriales dari ab Episcopo in possessione constituto quamvis necdum consecrato, quia eas dare est actus non Ordinis sed jurisdictionis, *Avers. q. 3. f. 7.* Quod *Gob.* in append. ad n. 571. & alii dicunt de Episcopo in concordia electo, & nondum confirmato, in locis ab Italia distans, id est, tam multum remotis à finibus Italiae, quantum ab iisdem finibus distat Roma. Rectè tamen addit *Aversa* non posse ab Archi-Episcopo dimissorias dari subditis Suffraganeorum, nam secundum dicta n. 2179. etiam illos ordinare non potest. Docent præterea *Avers* & alii posse ab Episcopo etiam dari suo familiari, de quo dictum est n. 2174. 2187. & consentit *Delb.* n. 26. si dimittat ad titulum pensionis alicujus vel patrimonii, quia ratione familiaritatis habet sufficientem subjectionem. An Nuncius Apostolicus possit dimittere omnes subditos suæ provincie, colligetur ex dicendis n. 2264.

2234.

§. 2. Vicarius Generalis in spiritualibus non potest dare dimissoriales, nisi Episcopo specialiter id concedente aut in remotis agente, Cap. *Cum nullus* supra, & habet communissima cum *Avers.*

Avers. & Leur. q. 170. ac speciarim pro hac Archidiecesi Coloniensi ita statuitur in synodo anni 1662. de Sacram. Ordinis c. 1. §. 4. & 5. unde multò minùs dimittere possunt Archidiaconi aliique Prælati ecclesiastici Episcopo inferiores, Az. Laym. Fagn. Leur. suprà.

§. 3. De Abbatibus, qui habent subditos *sæ* 2235.
*culares, ita statuit Trid. sess. 23. c. 10. de Reform. Nec ipsi Abbates nec alii exempti aut collegia vel Capitula quæcunque, etiam ecclesiarum cathedralium, litteras dimissorias aliquibus Clericis secularibus, ut ab aliis ordinentur, concedant, sed horum omnium ordinatio . . . ad Episcopos, intra quorum Diocesis fines existant, pertineat, non obstantibus quibusvis privilegiis, prescriptionibus aut consuetudinibus etiam immemorialibus. Et n. 2190. retuli Decretum, quo Abbates vetantur tales sæculares sibi subditos etiam solâ Tonsurâ vel Minoribus ordinare. Hoc non obstante docent aliqui cum Gratiano in discep. forens. tom. 2. c. 212. hoc decreto non comprehendi Abbates habentes jurisdictionem quasi episcopalem, putant enim hos adhuc posse dimittere illos sæculares subditos suos. Sed oppositum tenendum est cum Fagnano in Cap. significasti De off. Archidiacon. Pignatelli tom. 10. consult. 158. & aliis communissimè, quia Textus Trid. nimis clarè id prohibet. Ad summùm, inquit *Avers.*, dici potest, quòd hæc prohibitio non intelligatur de illis Abbatibus, qui non existunt intra fines alicujus Diocesis, sed ipsimet habent propriam Diocesium & omnem jurisdictionem episcopalem, uti notavit *Molfes.* afferens S. Congreg. declarationem, & *Marchin.* afferens etiam quandam Rotæ decisionem. Putat etiam *Avers.* Abbates posse alios
 ad*

ad se dimissos cum licentia Episcopi dicecesani ordinare Tonsurá & Minoribus, pro quo affert declarationem aliquam, sed videtur ob stare Decretum n. 2190 relatum.

2236. §. 4. Abbates & alii Superiores Regularium possunt per *Trid.* teste *Fagn. & Leur.* q. 656. n. 3. dare dimissorias suis subditis Regularibus. Nec dubium est quoad Tonsuram & Minores, si possint eos Ordines conferre suis, qui enim potest ordinare, potest dimittere, secundum regulam communem, *Pignat.* suprà. Tamen *Syn. Colon.* anni 1662. cap. 1. §. 7. *Præsec.* in praxi episc. p. 1. c. 1. n. 14. *Barb.* De Off. Episcop. alleg. 7. n. 18. referunt hoc decretum valde limitans eam potestatem.

De mandato S. D. N. Clementis divinâ providentia Papæ VIII. tenore præsentium mandatur omnibus & singulis quorumcunque Regularium Superioribus, ut de cætero observent & observari faciant ea, quæ in Decreto Sacræ Congregationis Concilii Tridentini continentur, cujus tenor est talis.

Sacræ Congregatio Concilii censuit, Superiores Regulares posse suo subdito itidem regulari, qui prædictis qualitatibus requisitis Ordines suscipere voluerit, literas dimissorias concedere, ad Episcopum tamen Dicecesanum, nempe illius Monasterii, in cujus familia, ab eis, ad quos pertinet, is Regularis positus fuerit: & si Dicecesanus absuerit, vel non esset habiturus Ordinationes, ad quemcumque alium Episcopum, dum tamen ab eo Episcopo, qui Ordines consulerit, examinentur quoad doctrinam, & dum ipsi Regulares non distulerint de industria concessionem dimissoriarum in id tempus, quo Episcopus Dicecesanus vel absuturus vel nullus habiturus esset Ordinationes vel sedes Episcopalis vacaret. Verum cum à Superioribus Regularibus

vibus Episcopo Diocesano absente vel ordinationes non habente, literæ dimissoriæ dabuntur, in eis utique huiusmodi causam absentiae Diocesani Episcopi, vel Ordinationum ab eo non habendarum exprimendam esse. Quod si Regulares ordinandi morentur in Monasterio nullius Diocesis, huiusmodi dimissorias concedendas esse per Episcopum viciniorem, in eoque procedere omnia, quæ de Episcopo Diocesano superius præscripta sunt. Quod qui non fecerint, officii & dignitatis seu administrationis, ac vocis activæ & passivæ privationis, ac aliàs arbitrio ejusdem S. D. N. Papæ reservatas pœnas incurrant In quorum, &c. Datum Romæ die 15. Martii 1596.

Delb. suprâ l. 8. postquam retulit illud decretum, subdit: Ad quod decretum accessit postea mense Decembri 1619. talis declaratio Cong. Trid. Si Regulares ordinandi morentur in Monasterio nullius Diocesis, huiusmodi dimissoriæ concedendæ sunt ad Episcopum viciniorem, in eoque procedunt omnia, quæ de Episcopo Diocesano in dicto decreto dicta sunt.

His non obstantibus docent Sanch in conf. l. 7. c. 1. dub. 20. n. 44. Laym. l. 5. t. 9. c. 9. num. 9. Castrop t. 27. p. 14. n. 8. Gob. à n. 406. Superiores Ordinum religiosorum exemptorum posse dare dimissorias, etiam pro sacris Ordinibus, suis subditis ad quemcunque Episcopum. Et quæ ibi decernuntur à sacra Congreg. putant tenere ad summum de Regularibus Ordinario subiectis, si absit privilegium vel alia consuetudo, hi enim ordinari debent vel dimitti ab Episcopo, uti habent relata Decreta & fatetur Sanch n. 45. Nec obstare putant, quod in præfatione huius Decreti dicatur, quorumcunque Regularium, & Syn. Colon. dicat etiam exemptis illud

esse observandum, nam intelligunt, secluso privilegio & consuetudine, testantur autem Authores apud *Laym.* & *Gob.* esse privilegium pro exemptis, & *Sanch.* dicit talem esse praxin omnium Religiosorum: *Avers.* supra rectè concludit standum esse Decretis illis, nisi constet de privilegio vel contraria consuetudine, quæ præscripserit. Privilegium pro Societate JESU retuli n. 2194.

2237. §. 5. A quo ordinari possit vel debeat Novitius Ordinis religiosi, dixi à n. 2194. Cum autem Novitius, secundum dicta n. 2199. non sit subiectus Prælato, nisi in illis, quæ spectant ad probationem, nequidem licentia Prælati de rigore requiritur, ut Novitius ordinetur, *Barb.* supra num. 32. Nec Prælatus, per se loquendo, potest eum dimittere ad alienum Episcopum, *Delb.* n. 6. nisi Religio habeat privilegium suos dimittendi ad quemcunque, tum enim putant *Sanch.* in Decal. l. 6. c. 10. n. 22. *Barb.* *Avers.* supra, privilegio isto gaudere etiam Novitium, nam secundum multos cum *Sanch.* ibidem l. 4. c. 39. n. 17. Novitii gaudent privilegiis Religionis, quod probabile esse dixi l. 4. n. 65. & pro Societate JESU certum est ex novo comp. privil. v. *Communicatio* §. 5. ac speciatim Novitium Societatis, si secundum dicta n. 2197. habeat alia requisita, posse sicuti professum ex licentia Superiorum ordinari. docent *Suar.* *Sanch.* *Castrop.* t. 16. d. 1. punct. 11. n. 8. In casu autem, quo Prælatus vel Superior non posset dare dimissorias Novitio, *Sanch.* & alii cum *Delb.* num. 7. dicunt eas peti posse ab Episcopo loci, in quo est Monasterium, *Suar.* & alii cum *Barb.* n. 33. putant petendas ab Episcopo originis: ac pender ab

eo, an Novitius acquirat domicilium in loco Novitiatûs, de quo dixi n. 2199.

§. 6. Dimissoriales debent reipsa haberi, ut 2238. quis ordinari possit ab Episcopo non suo, ut patet ex dictis à n. 2166. Putant quidem *Alloza* v. *Ordo*. n. 35. & alii, quos referunt *Avers.* suprâ, & *Sanch.* in *Conf.* l. 7. c. 1. dub. 20 n. 12. sufficere ratihabitionem prudenter præsumptam, quòd Episcopus proprius sit futurus contentus: sed meritò contradicunt *Turr.* *Bonac.* *Ricc.* *Avers.* *Sanch.* suprâ n. 13. & dub. 28. n. 2. quia sic daretur ansa Episcopis, ut hoc quæsito colore alienos promoverent ad Ordines, unde innumera damna & confusiones orientur. Putarunt tamen quatuor Doctores à me consulti, si Ordinarius bonâ fide quæsitus reperiri non valeat, aut nequidem ad eum scribi possit, sufficere præsumptam ratihabitionē pro Tonsura.

§. 7. Dixi l. 6. p. 1. n. 392. Episcopum posse 2239. confirmare illum, qui ex aliena Diocesi affert dimissoriales ad Tonsuram: Imò dimissus pro Subdiaconatu videtur etiam dimissus esse ad quatuor Minores, si hos non habeat, & per oblivionem vel incuriam non petierit hoc inseri, uti censuerunt tres Doctores mecum, & ita etiam sentire videtur *Rebus.* in *praxi* benef. de formula dimissoriarum pag. 13. n. 5. ubi ait, formula dicit, etiam sacros Ordines, quia concedendo recipi Minores, vel Ordines tantum non intelligeretur concedere de majoribus, c. 1. De temp. ordin. ideo oportet & sacros exprimere. . . . nam cui conceditur minus, non conceditur majus, per regulam Juris, sed è contrario. Quòd si dimissoriales habeant, ad omnes etiam majores Ordines, hoc ipso dimissus est etiam ad Presbyterium, quamvis non adda-

Zzzz 2

tur,

tur, Gob. in app. ad n. 590. Expedit tamen semper exprimi, ad quos Ordines aliquis dimittatur quia dimissus ad Ordines absolute non censetur dimissus ad Ordines sacros, *Rebus. supra & alii cum Sanch. dub. 20. n. 9.*

2240. §. 8. *Silv. Ang. Henric. Arm.* aliique cum Gob. putant, si Episcopus det dimissoriales ad alium Episcopum, hoc ipso dare huic Episcopo licentiam dispensandi in quocunque impedimento Ordinum, quia *concesso uno videtur concedi id, sine quo illud concessum non potest consistere*, ut habetur in Jure, quod verum esse dicit Gob. n. 575. quamvis in dimissoriis adderetur hæc clausula, *si tamen aliàs nullum tibi obsistat impedimentum canonicum*, per hoc enim putat non arctari potestatem Ordinantis, sed indicari mentem dimittentis esse, non facere gratiam indigno aut canonicè inhabili. Sed rectè contradicunt *Nap. Sanch. dub. 27. n. 2. & De Matrim. l. 8. d. 1. n. 25. Castrop. De cens. d. 4. pu. 7. n. 21. Dian. p. 8. t. 2. R. 35.* tum quia privilegium non extenditur ultra casum expressum, tum etiam quia à separatis non fit illatio, potestas autem ordinandi & dispensandi in impedimentis, sunt disparata, unde Regula illa Juris, *Concesso uno &c.* tum tantùm habet locum quando concessum habet alterum necessariò connexum, quod hic non est, quia potestas ordinandi potest stare sine potestate dispensandi.

2241. §. 9. Dimissus à tuo Episcopo Colonienfi ad Moguntinum, peccas, si facias te ordinari à Trevirenfi, quando tuus ex speciali causa te dimiserat ad Moguntinum, ita ut noluisse te dimittere ad alium: si autem non habuit specialem causam, sed ideo dimisit ad Moguntinum,

num, quia hic erat vicinior, aut quia tu petivisti, licitè accedis Trevirensē vel quemcunque alium, quia in gratiam tuā erat designatus Moguntinus, quod autem ob gratiam alicujus conceditur, non est in ejus dispendium retorquendum, Reg. 61. Juris in 6., *Quintanadv. Gob. n. 599.* Et hoc confirmatur ex doctrina, quam tradit Gob. in Exp. t. 5. in append. 5. post n. 650 litt. i. & k. his ferme verbis: Statuens aliquid censetur tacitè statuisse id, quod statuisset, si interrogatus fuisset *Glos. in L. Tale pactum §. fin. ff. De pactis.* Quod *Baldus* ad cit. legem appellat *multum bonum notabile*: & *Gabriellus* cum aliis applicat Rescriptis gratiosis Principum, nam per gratiosam concessionem sufficienter declaratur permissio in tali gratia faciendi substitutionem accidentalem, si absit præjudicium tertii, valet enim, quod ait *Præteus* de Reg. Juris l. 4. c. 7. in contractibus lata sit interpretatio, in testamentis latior, in Rescriptis (gratiæ) latissima.

§. 10. Si Papa dedit facultatem, ut *Cajus* 2242. ordinetur extra tempora; à suo Ordinario tantum, potest, cum dimissoriis sui, ordinari ab alio, nam idem est ordinari à suo Episcopo & ab alio de ejus licentia: unde quòd additum sit, tantum à suo, ideo erat, ne proprio Episcopo vel Tridentino præjudicaretur, quod non fit, si habeat à suo licentiam, *Nav. Sanch. dub. 25. n. 2. Gob. n. 570.*

§. 11. *Trid. sess. 7. c. 11. De Ref. loquens de* 2243. *dimissorialibus* ait: *Facultates de promovendo à quocumque non suffragentur, nisi habentibus legitimam causam, ob quam à propriis Episcopis ordinari non possint, in litteris exprimendam.* Praxis autem habet, quòd hæc causa censeatur sufficiens, quia

ordinandus est jam alibi, aut ei specialiter incommodum foret ad Diocesim suam accedere.

2244. §. 12. Quamvis dimittens possit committere examen tituli illi, ad quem dimittit pro Subdiaconatu, tamen si ordinatus non fuerit sufficienter provisus quoad istum titulum, Cap. Si Episcopus, De Præbendis in 6. ita statuitur: Si Episcopus, cui nullis personis expressis in genere commisisti, ut vice tuâ Ordines in tua Diocesi celebraret, ad Sacros Ordines promoverit quempiam titulum non habentem, ei (cum in culpa fuerit taliter ordinando eundem) tenebitur vitæ necessaria ministrare, donec sibi per eum vel alium de competenti Beneficio sit provisum: si verò certas commisisti eidem ordinare personas, tu (qui prævidere hoc casu, an haberent titulum, debuisti) taliter ordinato ad prædicta, donec per te beneficiatus fuerit, obligatus existis. Eis autem, quibus à Diocesis nis datur licentia, ut possint, à quo voluerint Episcopo ad omnes sacros Ordines promoveri, non qui ordinant sed qui tribuunt licentiam [cum tam dare non debeant titulum non habenti] ad præmissa, si titulum non habeant obligantur. Excipit tamen Gob. tr. 8. n. 609. nisi parentes possint alere ordinatum vel hic aliunde habeat, quo se aliat: Item, nisi factum sit sine ulla culpa dimittentis, nam ubi nulla est culpa, non videtur subeunda pœna, Sanch. Diana, Gob. n. 603. Aversa q. 3. f. 10. §. Uno.

2245. §. 13. Quamvis dimissoria expriment dimissum esse examinatum & approbatum, potest tamen Ordinaturus eundem adhuc vocare ad examen, uti ex Trid. & declarationibus S. Congreg probant Bonac. Barb. Jordan. Gob. n. 580.

2246. §. 14. Si dimissoriales habeant, à quovis Episcopo in propria Diocesi residente seu ordinante, Gurr.

Ro-

Rodriq. Sanch. dub 20. n. 8. dicunt non posse ordinari ab Episcopo cum licentia in aliena Diœcesi ordinante, quia facultas videtur esse restricta ad ordinantem in propria Diœcesi *Led Diana* & alii contradicunt, quibus videtur adhære *re Aversa* suprâ, quia tantum intenditur, ne absque licentia fiat in aliena Diœcesi: & quod fit ex mandato vel licentia residentis censetur fieri à residente, hinc *Trid. sess. 7. c. 11. De Ref.* ait, *Non ordinentur nisi ab Episcopo in sua Diœcesi residente, aut pro eo Pontificalia exercente.*

§. 15. Dimissoriæ datæ ab Episcopo vel à Vicario Capituli Sede vacante, non expirant, licet per mortem vel casum cesserit officium dimittentis, quia sunt gratia, quæ non expirat morte concedentis, *Nav. Gutt. Gonz ad Reg. 8. Cancell. gl. 12. n. 36. Rebuff. Henriq. Fill t. 9. nu. 102. Piasec. p. 1. c. 1. n. 14. Barb. alleg. 7. à n. 23. Engel l. 1. tit. 11. num. 38. Cabassut. in theor. & praxi Juris Canon. l. 1. c. 14. n. 7.* Excipe, nisi ille, qui concessit, vel ejus successor verbis claris & expressis revocet: in dubio autem, an revocatae sint necne, præsumuntur non revocatae, quia mutatio vel correctio talis est odiosa: Unde si Episcopus dedit Titio dimissorias, & postea curet ipsi dici, ne se faciat ordinari ab alio, non ideo revocat, sed tantum indicat non esse necesse ut privilegio concessio utatur, sed se velle ordinare, si velit: nihilominus si adeat alium, rectè ordinatur, uti notant *Nav. alique cum Gob n 587. 591.*

§. 16. Qui ab alieno sine dimissoriis suscipit Ordinem sacrum, peccat graviter & manet suspensus: potest tamen proprius Episcopus postea ratam habere talem Ordinationem, uti

Zzzz 4

contra

contra alios probabiliter tenent *Gl. Decius & alii cum Less. De just. l. 2. c. 34. n. 93.* Quod si quis sic tonsuretur vel Minoribus ordinetur, non gaudet privilegio clericali, *Rebuff. & alii cum Sanch. dub. 20. n. 15.* Nec est capax Beneficii aut aliorum Ordinum, uti tenent plures apud *Sanch. dub. 28. n. 3. cum Lessio nu. 94. & Delb. supra dub. 7. f. 9.* quamvis ipse *Sanch. n. 6.* probabiliter dicat esse capacem eorum, cum propriè non sit suspensus, nec illa incapacitas inveniatur in Jure statuta: in hoc conveniunt *Sanch. Delb. & alii contra Rebuff.* posse Tonsuram & Ordines sic collatos ratificari à proprio Episcopo remittente injuriam sibi factam, & volente ita valere, ac si à seipso factum fuisset, atque sic ordinatum restituendum in omnibus. Plura de pœnis tam Ordinantis alienum sine dimissoriis quàm sic ordinati, videri possunt apud *Barb. De Off. Ep. alleg. 8. totâ.*

2249. §. 17. Quamvis *Trid. sess. 21. c. 1. De Ref.* gravissimè prohibeat aliquid dari vel accipi pro dimissoriis, sigillo &c. tamen videmus id non observari in Germania, ubi etiam exigitur certa pecunia, *Gob. n. 590. & alii.*

2250. Q. 327. An, ut quis ordinari possit, etiam necessaria sint litteræ testimoniales seu commendatitiæ. *Bz. §. 1. Trident. sess. 23. c. 5. De Ref.* sic statuit: Ad minores Ordines promovendi bonum à Parocho & à Magistro scholæ, in qua educantur, testimonium habeant. Hi verò, qui ad singulos Majores erunt assumendi, per mensem ante Ordinationem Episcopum adeant, qui Parocho aut alteri, cui magis expedire videbitur, committat, ut nominibus ac desiderio eorum, qui volent promoveri, publicè in ecclesia propositis, de ipsorum ordinandorum natalibus, ætate, moribus &

vita à fide dignis diligenter inquirat, & litteras testimoniales ipsam inquisitionem factam continentem ad ipsum Episcopum quamprimum transmittat. Et c. 8. Si quis ab alio promoveri petat, nullatenus id ei, etiam cujusvis generalis aut specialis rescripti vel privilegii prætextu, etiam statutis temporibus permittatur, nisi ejus probitas ac mores Ordinarii sui testimonio commendentur: si secus fiat, Ordinans à collatione Ordinum per annum, & ordinatus à susceptorum Ordinum executione, quamdiu proprio Ordinario videbitur expedire, sit suspensus.

§. 2. Maximè convenit, ut Episcopus originis testetur de natalibus & ætate, Episcopus autem domicilii, si sit diversus, de moribus & vita, illi enim optimè ista rescire possunt: Et quamvis in rigore secundùm verba, Constitutio *Inn. XII.* à n. 2166. relata videatur requirere ut singuli de omnibus illis testentur, tamen si Episcopus solius originis nil dicat de moribus & vita, è contrà si Episcopus solius domicilii nil dicat de natalibus & ætate, videntur ideo de illis tacere, quòd nesciant, ideoque remittat unus ad testimonium alterius, qui id sciat: hinc *Gallem. ad Trid. c. 8.* suprà refert hanc declarationem: Censuit Congregatio in casu, quo aliquis fuerit absens per plures annos ab Ordinario, ita ut illum commendare de vita & moribus non possit, sufficere litteras dimissorias Ordinarii, quæ continebunt, quòd ordinandus non sit excommunicatus vel contumax, sed de legitimis progenitis parentibus: informatio verò de vita & moribus habenda est ex loco, in quo fuit versatus: Et hoc est conforme Constitutioni relatz n. 2170. 2173.

§. 3. Si neuter Episcopus testatus sit v. g. de ætate, ordinandus autem afferat testimoniales

de ætate ex libro baptismali à Parocho scriptas, dubitarum est. an hoc sufficeret: Negarunt aliqui quia Constitutio *Inn. XII.* requirit testimonium de ætate dandum determinatè ab Episcopo, nec sufficit aliunde haberi certitudinem, alioquin si Ordinans sit certus, v. g. de moribus Titii, quia ipsi cohabitavit satis diu, ordinare posset sine testimonialibus ullius alterius Episcopi. Et ratio potest esse, quia quamvis in hoc casu particulari videatur cessare finis legis, qui est certitudo de ætate & reliquis, non ideo cessat lex illa, secundùm dicta l. 1. à n. 863. quia nempe re ipsa manet finis legis, qui est evitare fraudes, quæ communiter evenirent, si sufficeret quævis certitudo ex testimonio cujuscumque alterius, qui non esset Episcopus originis aut domicilii. E contrà alii duo aut tres Doctores, quos interrogavi, putârunt sufficere, quia si ita semper haberetur certitudo, nunquam esset periculum fraudis: & quamvis hoc testati non sint Episcopi, præsumitur omissum, quòd nescirent, sicque remitterent ad certitudinem aliunde accipiendam.

2253. §. 4. Si quis afferat dimissorias ab Episcopo originis suæ, non indiget testimonialibus, quas Constitutio *Inn. XII.* n. 2167. requirit, nam tantùm loquitur de illo, qui in aliena Diocesi ordinatur ratione ac titulo Beneficii in hac aliena Diocesi obtenti, & hunc dicit egere testimonialibus Episcopi originis, non autem loquitur de illo, qui ordinatur ratione & ex vi dimissoriarum ab Episcopi originis allatarum, Constitutio autem restrictiva Juris communis non debet extendi ad casum non expressum. Et ratio est, quia si Episcopus originis dimittat, cen-

set

set aptum, qui ordinetur. ergo sufficienter attestatur de natalibus, ætate, moribus & vita, non item, si ab eo non dimittatur, sed purè ratione Beneficii fiat subditus Ordinanti, qui ordinariè non ita potest rescire de illis qualitatibus. Atque ita senserunt etiam Doctores ac Professores nostri Colonix & Monast. Westph.

§. 5. Constitutio n. 2167. tantùm habet, 2254.
quòd Clericus à proprio Episcopo initiatus Tonsurâ vel Minoribus non possit ab alio Episcopo titulo Beneficii in hujus Diocesi obtenti ad ulteriores Ordines promoveri, nisi exhibuerit testimoniales Episcopi originis & domicilii. Unde si quis non fuisset à proprio Episcopo initiatus Tonsurâ vel Minoribus sed vellet his initiari titulo Beneficii alibi obtenti, judicârunt plures Doctores, quantùm est ex vi istorum verborum dictæ Constitutionis, non teneri exhibere testimoniales istorum aliorum Episcoporum, quia verba extendi non debent ultra casum expressum: attamen non est negandum aliunde esse obligationem testimoniales sufficientes exhibendi.

§. 6. Pro Regularibus dat testimoniales, 2255.
non Episcopus sed Superior regularis, Barb. De Off. Episc. alleg. 7. n. 31. cujus ratio etiam valet respectu Novitii, si hic ordinari deberet, nam etiam de aptitudine, vita & moribus Novitii meliùs rescit Superior regularis quàm Episcopus.

§. 7. Si Titius, certus se antehac esse tonsuratum, testimonium amiserit, nec reperiatur catalogus Suffraganei, à quo tonsus est, sufficiet, si id juret, ut admitti possit ad Ordines, quia ubi non potest haberi probatio plena, ad-
mitti

mitti potest illa privilegiata. Si tamen Capitulum, à quo deberet v g investiri, sed prius ostenso testimonio Tonsuræ, nollet ista probatione acquiescere, cogi non posset, quia potest secundum statuta postulare probationem plenam & juridicam, unde deberet Titius attribuere casui & infortunio, quod pergere non posset: ita iudicavi cum tribus aliis Doctoribus. Et scio aliquem isto modo exclusum esse à Præbenda cathedrali, ad quem præsentatus erat.

2257. Q. 328. Quid Sede vacante fieri possit circa Ordinationem, dimissoriales & testimoniales. R. § 1. Olim poterat Capitulum Sede vacante dare licentiam ordinandi etiam suos quamvis non arctatos, per Cap. Cum nullus De tempor. Ordin. in 6. Sed nunc Trident. sess. 7. c. 10. De Ref. sic statuit. Non liceat Capitulis ecclesiarum Sede vacante intra annum à die vacationis, ordinandi licentiam aut litteras dimissorias seu Reverendas, ut aliqui vocant, tam ex Juris communis dispositione quam etiam cujusvis privilegii aut consuetudinis vigore, alicui, qui Beneficium ecclesiasticum recepti sive recipiendi occasione arctatus non fuerit, concedere: si secus fiat, Capitulum contraveniens ecclesiastico subjaceat interdicto, & sic ordinari, si in minoribus Ordinibus constituti fuerint, nullo privilegio clericali, præsertim in criminalibus, gaudeant: in Majoribus vero, ab executione Ordinum ad beneplacitum futuri Prælati sint ipso jure suspensi. Idem repetit sess. 23. c. 10. De Ref. ubi addit, concedentes autem dimissorias contra formam Decreti, ab Officio & Beneficio per annum sint ipso jure suspensi. Et Gallem. in declarationibus n. 6. dicit esse extensum ad Capitulum exemptum habens immemoriam possessionem contrariam. Penam tamen initiati Minoribus, ut non

gaudeat privilegio clericali, putat *Sanch.* in Conf. l. 7. c. 1. dub. 28. n. 8. esse tantum ferendæ sententiæ.

Non obstante illo Decreto *Tridentini*, dicit *Barbosa* De Jure eccles. l. 1. c. 32. n. 89. Capitulum Sede vacante posse concedere licentiam Episcopo extero, & multò magis Episcopo Nullateni apud se Suffraganeo, exercendi Pontificalia in ecclesia vacante: citatque pro hoc *Henriq. Quarantam*, *Garciam De Benef.* p. 5. c. 7. n. 93. qui refert hanc declarationem S. Congregationis: Capitulum Sede vacante potest concedere etiam licentiam extero Episcopo exercendi Pontificalia in eorum ecclesia & Ordines conferendi tam Clericis illius Diocesis quàm exteris habentibus dimissorias suorum Episcoporum: juxta tamen formam hujus Decreti. Et ob hanc declarationem *Diana* p. 8. t. 4. R. 41. sic habet, Etsi Capitulum Sede vacante vel ejus Vicarius non possit intra annum subditis suis dimissorias concedere, poterit tamen intra eundem annum per alium Episcopum Pontificalia exercentem ordinare Diocesanos suos. Videtur etiam favere *Nav. Confil.* 44. De tempor. Ordin. Idem videtur tenere *Sanch.* dub. 26. Id autem posse Capitulum Sede vacante, tenent absolute *Quintanadv.* tr. 6. fingul. 6. & *Leuren.* in Vicario q. 466, & 509. Ratio potest esse, quia licet Episcopus Suffraganeus non habeat propriam Diocesis in actu, tamen illa Diocesis, in qua est Suffraganeus, est aliquo modo sua, eò quòd in ea institutus sit ad Pontificalia exercenda, uti notant *Themudo* apud *Dianam* p. 8. t. 4. R. 72. & alii. Sed oppositum videtur absolute esse tenendum ob clara verba *Tridentini* suprà.

Respon.

Respondent Sanch. n. 2. Themudo apud Dian. Quintanadv & Leur. suprà, Tò ordinandi licentiam, sumi passivè, ita ut sensus sit, non liceat Capitulo concedere alicui licentiam, ut ordinetur extra illam Dioccesin, ita ut ordinandi licentia & dimissoria, uti & Reverendæ, pro eodem sumantur. Contrà est 1. quia explicatio illa est contra clara verba: nec credibile est in Trid., in quo fuerunt tot doctissimi viri, etiam optimi Grammatici, neminem futurum fuisse, qui admoneret de sensu passivo, si hunc intendissent, exprimendo per solas has voces, ut ordinentur, licentiam, ergo cum posuerint gerundium activum ordinandi, quod nulli verbo passivo convenit, standum est sensu proprio & Grammaticali, nec ab eo in Decretis vel legibus recedendum est, nisi cogat gravissima auctoritas vel ratio. 2. Trid. dicit, ordinandi licentiam aut litteras dimissorias concedere, ergo ista duo non sumit pro eodem, quia aut est particula disjunctiva: & si pro eodem sumpsisset, dixisset, sive litteras dimissorias, uti dixit, dimissorias seu Reverendas, quia hæc sumebat pro eodem: Hinc Barbosa De dictionibus ait, aut est dictio disjunctiva propriè, ac disjunctivè regulariter sumitur: quamvis autem notet aliquando sumi pro sive, tamen addit, principalius est adversativa, & ponitur inter diversa.

Et planè illum esse sensum Tridentini, adeoque Capitulo Sede vacante non licere primo anno, etiam per talem Suffraganeum ordinare subditos suos non arctatos, docent absolute Pax-ford. l. 3. tit. 6. n. 152. Piasec. p. 1. c. 1. n. 12. Aversa q. 3. l. 7. Dicast. hic n. 237. Gavantus in Manuali Episc. v. Capitulum Sede vacante in addit.

n. 20. *Engel.* l. 1. tit. 11. n. 36. *Gobat* tr. 8 n. 206. qui n. 275. refert Nuntium Apostolicum Lucernensem suspendisse Capitulum Constantiense, quia Sede vacante dederat Suffraganeo licentiam sic ordinandi: & infinitum esset referre omnes Auctores, qui idem tenent.

Citati autem in contrarium non tenent oppositam sententiam: *Barbosa* l. c. tantum dicit in genere, posse exercere Pontificalia: non autem posse ordinare diocesanos non arctatos, clarè docet *De Off. Episc.* alleg. 7. n. 17. & in *Trident.* sess. 7. c. 10. *De Ref.* unde certò stat pro sententia nostra. *Nec obstat*, quòd l. c. *De Jure eccles.* n. 124. Item *De Canon. & Dignit.* c. 24. n. 124. dicat, poterit insuper idem Capitulum præfato anno durante concedere Episcopo extero exercitiũ Pontificalium & Ordinationem propriorum subditorum vacantis Sedis: nam manifestum est esse errorem typographi, & utroque loco omitti hæc verba, non tamen vacantis Sedis, utroque enim loco in summario capituli ad n. 124. expressè habet, & Ordinationem propriorum subditorum, non tamen subditorum vacantis Sedis: Et de *Jure ecclesiast.* post relatos Auctores statim subdit, quia quoad subditos vacantis Sedis, non nisi post elapsum annum: Et similiter in Indice utriusque operis ad numeros relatos eodem modo dicit, & Ordinationem propriorum subditorum, non tamen vacantis Sedis. *Henriq.* l. c. tantum dicit Vicarium Sede Apostolicâ (non autem Episcopali) vacante posse concedere dimissorias, quod etiam dicam n. 2263. *Quaranta* apud *Sanch.* n. 3. expressè dicit Sede vacante non posse ordinari subditos ipsius capituli. *Garcias* & declaratio apud illum expressè habet

in

in fine, juxta tamen formam hujus decreti, nempe Tridentini supra, ubi tantum conceditur de subditis Sedis vacantis, si sint arctati Et cum ista declaratione nitatur *Diana*, etiam ipse plus non vult, quam arctatos posse ordinari. *Nav.* tantum loquitur de tempore post annum vacationis. *Sanch.* tantum loquitur de subdito Sedis vacantis, si à suo Episcopo defuncto vel à Papa vel à Nuntio Apostolico habeat dimissorias ad quemcunque Episcopum: hinc rectè dicit *Gob.* n. 266. quod illi, quos pro se citat *Quintanadv.*, non faveant ipsi. Nec ratio adducta persuadet, jurisdictio enim Suffraganei est delegata ab Episcopo vel à Capitulo committente.

2258. §. 2. Arctati ratione Beneficii recipiendi vel recepti possunt etiam primo anno Sedis vacantis ordinari, uti constat ex dictis. Docent autem *Ricc. Ugol. Barb.* in Collect. ad *Trid.* supra n. 17. *Garcias* p. 5. c. 7. à n. 99. illos esse arctatos ratione Beneficii recipiendi qui habent jus seu sunt vocati ad aliquod Beneficium vacans aut Capellaniam requirentem actu certum Ordinem, quo illi carent. Item qui cum non sit ordinatus primâ Tonsurâ, est præsentatus ad Beneficium: sed pro hoc videnda sunt dicta n. 2166. E contra non potest dici arctatus ratione Beneficii recipiendi, qui est præsentatus ad aliquod Beneficium seu Capellaniam habentem annexum certum Ordinem, ad quem ille, qui obtinet, tenetur facere se promoveri: similiter non dicitur arctatus occasione Beneficii recipiendi is, cui aliquis vult resignare aliquod Beneficium requirens actu Ordinem, quo ille caret, hoc enim est merè voluntarium. Arctatus ratione Beneficii recepti est, qui obtinet Beneficium requi-

requirens servitium personale, ratione cuius de jure, consuetudine, privilegio, statuto Ecclesiæ vel fundatione tenetur intra annum facere se promoveri, *Ricc. Ugol. Garc.* exemplificates in eo, qui obtinet Parochiam, nam est arctatus ad Sacerdotium intra annum: Item in eo, qui obtinet Canonicatum, cui certus Ordo est annexus: item in aliquibus Beneficiis seu Capellaniis requirentibus servitium personale seu aliquem Ordinem: item si Ordo suscipiendus ita annexus est Beneficio, ut tempore provisionis in eo constitutus esse debeat, sed impetrans dispensatus fuit, ut hoc non obstante hujusmodi Beneficium obtineret, *Barb. ni 16.*

§. 3. Etiam ille potest ordinari in loco & in primo anno Sedis vacantis, qui à suo Ordinario affert dimissorias, *Sanch. dub. 26. n. 2. Neuff. d. 109. n. 62. Tamb. hic c. 8. §. 2. n. 9. Bosco l. 3. nu. 211. Pirh. l. 1. tit. 6. n. 255. Leur. q. 509.* qui citant præterea *Henriq. Laym. Quarant. Ventvig. Piasec.* Ratio est, quia finis Tridentini fuit, teste *Nav.* in Consiliis L. 1. ad tit. de tempor. Ordinari. Conf. 27. n. 2. ne quis ordinaretur absque consensu sui Ordinarii, quod non fit, si afferat sui Ordinarii dimissorias: Et hoc à S. Congreg. declaratum esse dicit *Garc. apud Leur. n. 3. Nec obstat,* si fortè Episcopus defunctus, aut etiam idem Suffraganeus, qui nunc ordinat, antehac dimiserit, nam id per accidens est, & dimissus vi suarum dimissoriarum potest in quacunque Diocesi ordinari à quocunque Episcopo licentiam ordinandi habente, quam hic Suffraganeus habet à Capitulo.

§. 4. Multò magis possunt ordinari Regulares etiam primo anno in loco Sedis vacantis

Tom. VII,

Aaaaa

affe-

2259.

2360.

afferentes dimissorias & testimoniales ab eis, ad quos spectat dare ipsis, uti ex declaratione S. Cong. tenent *Themudo & Portell* apud *Dianam* p. 8. t. 4 R. 72. *Corradus* in praxi dispens. l. 4. c. 6. n. 16. *Quintanad.* singul. 8. *Tamb* supra num. 12. *Leur.* q. 509. nu. 7. maxime cum Regulares in odiosis non veniant nomine Clericorum, quos hic vetat ordinari *Tridentinum*, neque nomine subditorum Capituli Sedis vacantis.

2261. §. 5. Capitulum non potest nunc Sede vacante intra primum annum dare dimissoriales nisi arctatis, uti constat ex *Trid.* supra, docentque omnes cum *Leur.* q. 512. qui cum *Fermosino* De Capitulo Sede vacante q. 20. n. 16. extendit etiam ad primam Tonsuram, sed *Galle.* n. 2. putat, cum *Tridentinum* dicat, ordinandi licentiam, non comprehendi primam Tonsuram, quæ non est Ordo. Saltem *Garc.* n. 93. refert hanc declarationem S. Cong. *Vicarius Capituli Sede vacante infra annum potest concedere literas dimissorias ad primam Tonsuram ei, qui est presentatus à patronis laicis ad Beneficium ecclesiasticum juris patronatus ipsorum, ut illud obtinere valeat.*

2262. §. 6. Si quis ex alia causa quàm Beneficii arctetur ad Ordinem suscipiendum, v. g. ad obtinendum gradum in Theologia, Capitulum Sede vacante non potest intra primum annum ei dare dimissorias, quia exceptio illa firmat Regulam in contrarium, *Ventrig.* & alii cum *Leur.* q. 512. n. 9.

2263. §. 7. Vicarius Papæ potest Sede apostolicâ vacante facere ordinari suos, aut eis etiam non arctatis dare dimissorias, *Henriq. Avers.* q. 3. c. 7. *Barb.* De Off. Episc. alleg. 7. nu. 13. *Tridentinum* enim non restringit jurisdictionem Sedis apostolice.

stolicæ vacantis: Et idem dicunt *Mandos. Graff. Vulpej.* apud *Barb.* de Vicariis Episcoporum depuratis per Papam, quos Apostolicos vocamus.

§. 8. Nuntium Apostolicum posse intra primum annum dimittere subditum Sedis vacantis non arctatum, negant *Garc.* supra n. 104. & *Pirh.* l. 1. tit. 11. n. 54. cujus hoc est fundamentum, quia, inquit, Nuntius non potest dare dimissorias nisi illis, qui à suo Ordinario habuerint testimoniales, sed Sede vacante non potest quis ab Ordinario habere testimoniales, quia tum non datur Ordinarius, eò quòd nomine Ordinarii dantis testimoniales non intelligatur Capitulum aut Vicarius Sedis vacantis sed ipse Episcopus, qui tum non est: Ex quo infert Nuntium non posse nisi in casibus, in quibus potest Capitulum Sede vacante. Sed ratio illa nulla est, uti constabit ex dicendis n. 2265. nam Capitulum & Vicarius Sedis vacantis potest dici Ordinarius ac dare testimoniales:

Hinc Nuntium Apostolicum posse talem dimittere, absolute affirmant *Led.* apud *Garc.* supra, *Barb.* De Jure eccles. l. 1. c. 32. n. 122. *Molina* De just. tom. 6. d. 11. n. 4. *Fermos.* supra n. 14. *Escob.* l. 23. c. 17. num. 400. *Graff.* & *Cenedo* apud *Bosco* hic sect. 3. num. 20. *Gob. tr.* 8. n. 573 *Leur. q.* 509. n. 3. Ratio est 1. quia Nuntius Apostolicus meritò dicitur se habere sicuti Vicarius à Papa constitutus, de quo nu. 2263. dictum est. 2. Quia Nuntius posset talem ordinare, cum sit Ordinarius, secundum dicta n. 1494. ergo etiam potest dimittere. 3. Quia facultas dandi dimissorias est data Nuntio absolute, sine restrictione ad Sedem plenam aut vacuam, ergo ma-

lè restringitur ad plenam. Quia tamen res illa est valde controversa, *Aversa* q. 3. f. 7. relatis in utramque partem Auctoribus concludit, *Quare in hoc standum erit consuetudini*: Et quod attinet ad consuetudinem, *Molina* supra testatur se sæpius vidisse id à Nuntiis factum esse in civitate Conchensi: Idem fecisse Nuntium in Helvetia, testatur *Gob.* supra.

2265. §. 9. Capitulum potest etiam primo anno Sedis vacantis dare suis subditis non arctatis literas testimoniales seu commendatitias de vita & moribus, *Card. de Luca* in annot. ad *Trid.* disc. 31. n. 31. *Aver.* supra. *Leur.* q. 511. citans alios contra *Garciam* n. 105. & *Pirh.* supra. Neque hoc est contra dispositionem *Tridentini* requirentis testimoniales sui Ordinarii, quia quamvis *Nav. Garc. Pirh.* putent per Ordinarium in *Tridentino* intelligi proprium Episcopum & non alium, procul dubio, inquit *Molina*, vehementer falluntur, quia Sede vacante Capitulum & ejus Vicarius verè & simpliciter sunt Ordinarii, uti docent *Lott.* L. 2. q. 13. n. 42. *Corr. De benef.* l. 2. c. 12. n. 92. *De Luca* ad *Trid.* disc. 5. n. 23. *Paris.* De resign. l. 7. q. 23. n. 124. Et cum post annum vacationis dent testimoniales, imò & arctatis durante primo anno, uti fatetur *Pirh.* n. 59. evidens est, quòd veniant nomine Ordinarii.

2266. §. 10. Quod dicitur fieri posse per Capitulum Sede vacante, intelligitur ex speciali commissione Capituli per Vicarium Generalem intra primos octo dies à Capitulo institutum, non enim potest Capitulum per seipsum, uti notant Auctores cum *Leur.* q. 513. adducentes pro hoc declarationem S. Congreg. nisi fortè
Capi-

Capitulum propter hæresim, pestem vel simi-
lem causam esset dispersum, tum enim suffice-
ret etiam ab uno solo Capitulari residente hoc
fieri, & id pariter decisum est apud *Garciam*
suprà n. 93.

Q. 329. *Quid specialiter notandum sit circa jam* 2267.
dicta, tempore Sedis vacantis in Episcopatu, in quo
alternant Episcopus catholicus & Princeps acatholi-
cus. B. Si Episcopus catholicus rexerit & mo-
riatur, tum incipit primus annus Sedis vacan-
tis, ac tenent, quæ hætenus dicta sunt: E con-
trà si rexerit & moriatur Princeps acatholicus,
putavit doctus Canonista tum etiam incipere
primum annum Sedis vacantis, adeoque lo-
cum habere decretum Tridentini n. 2257. re-
latum. Rationem dabat, quia caput illius Epi-
scopatûs in temporalibus fuit iste Princeps acatho-
licus, caput autem & veluti Ordinarius in
spiritualibus, secundùm concordata & dispo-
sitionem Pacis Monasteriensis, erat Metropoli-
tanus, pro illo nempe tempore, quo in tempo-
ralibus regeret Princeps acatholicus: hoc au-
tem Principe acatholico mortuo censetur
commori Metropolitanus respectu hujus Epi-
scopatûs, quia desinit ejus jurisdictio spiritua-
lis adeoque videtur incipere Sedes vacare eti-
am in spiritualibus, saltem fictione Juris pro
casu, de quo Jus nihil disposuit. Sed oppositum
tenendum est, & cõsequenter dicendum, quòd
in eo Episcopatu possint, uti antè, fieri Ordina-
tiones & dari dimissoriz etiam non arctatis:
Ratio est 1. quia vacatio Episcopatum est ad
modum vacationis Beneficiorum, hæc autem
dicuntur vacare per obitum vel cessionem
ipsiusmet beneficiati, usque dum novus in eo-

dem verè instituat, *Corrad. l. 3. c. 6. n. 16. & 52.* cum communi. 2. Viduitas ecclesiæ est à morte ultimi sponsi usque ad novum Episcopum, id est, usque ad aliquem, qui habeat in spiritualibus supremam potestatem, & cui fiat provisio talis ecclesiæ, *Lotter. l. 3. q. 20. nu. 118. 119. Barb. De Jure eccles. l. 1. c. 8. n. 6.* Debetque nova provisio fieri auctoritate Apostolicâ, *Corrad. n. 52.* Ideoque viduitas durat usque ad novi Episcopi confirmationem à Papa faciendam, *Paris. suprâ n. 48.* citans *Gloss.* & alios: Tota enim vis extinctiva prioris vacationis attribuitur actui legitimæ collationis, quæ succedit, *Asc. Tamb. de Jure Abb. in decis. 25. rotali n. 2. & 4. Lott. l. 3. q. 1. n. 19.* citans alios. 3. Quamvis Papa alicui Episcopatum vacantem dedisset in commendam vel ad administrandum, tamen per obitum hujus commendatarii vel administratoris non inciperet vacare Sedes, *Tamb. p. 1. d. 4. q. 6. Garc. p. 4 c. 4. n. 64.* ergo similiter hic. 4. Quando Tridentinum prohibet dare dimissorias tempore Sedis vacantis in primo anno, nomine vacationis venit vera & non ficta vacatio, id est, vacatio per mortem vel cessionem veri Episcopi, *Paris. de Resign. l. 12. q. 10. n. 25.* ergo Decretum illud prohibens & restrictivum Juris communis extendi non debet ad vacationem tantum politicam, quæ tantum respicit gubernationem temporalem.

Objicies. Capitulum in hoc casu solet statuerre vel confirmare Vicarium in pontificalibus & spiritualibus, ergo signum est, quod Sedes censetur tum incipere vacare etiam canonicè. *Respondeo n. conseq.* nam mortuo Principe acatholico cessat administratio Metropolitanæ, qui non

non implebat Sedem, & jurisdictio spiritualis, quæ à Capitulo post primum annum vacationis venerat ad Metropolitanum, mortuo Principe acatholico revolvitur ad Capitulum, & iterum connectitur cum jurisdictione temporali, quam tum etiam recipit Capitulum. De cætero potest Suffraganeus ex facultate à Metropolitano concessa pergere exercere pontificalia, dummodo Capitulum non reluctetur, sicuti si accepisset ab Episcopo mortuo talem facultatem, dato quòd esset primus annus vacationis, facultas illa non exspirasset per mortem Episcopi concedentis, *Sanch De Matrim. l. 8. d. 28. n. 64. & 82. Themudo cum Diana p. 8. t. 4. R. 72. Fermos. supra n. 1. maximè si Capitulum confirmavit hunc Suffraganeum etiam tanquam vicarium, non enim potest semel à se constitutum dejicere sine causis & causarum cognitione, Castrop. t. 13. d. 2. pu. 29. n. 7. Barb De Jure eccles. l. 1. c. 32. n. 47. & alii, quos citant: nec etiam potest Capitulum concessam semel potestatem limitare, Garc. p. 5. c. 7. à n. 25. & alii, maximè cum potestatem eam acceperit à Metropolitano, Garc. n. 34. Leur. q. 510. Nihilominus post jurisdictionem iterum devolutam ad Capitulum, inconveniens non est, si talis vicarius recognoscat suos Principales, & petat confirmationem à tali Capitulo, quod sciet, quid de Jure facere possit aut debeat.*

Q. 330. Quid addendum sit circa titulum Ordinationis. *De hoc ita statuit Trid. sess. 21. c. 2. De Reform. Cum non deceat eos, qui divino Ministerio adscripti sunt, cum Ordinis dedecore mendicare, aut sordidum aliquem quæstum exercere; compertumque sit complures plerisque in locis ad sacros Ordines*

Aaaaa 4

nul-

nullo ferè delectu admitti, qui variis artibus ac fallaciis
 confingunt se Beneficium ecclesiasticum aut etiam ido-
 neas facultates obtinere : statuit sancta Synodus, ne
 quis deinceps Clericus secularis, quamvis alias sit ido-
 neus moribus, scientiâ & ætate, ad sacros Ordines
 promoveatur, nisi prius legitime constet eum Benefi-
 cium ecclesiasticum, quod sibi ad victum honestè suffi-
 ciat, pacifice possidere, id verò Beneficium resignare non
 possit, nisi factâ mentione, quòd ad illius Beneficii ti-
 tulum sit promovus, neque ea resignatio admittatur,
 nisi constitò, quòd aliunde vivere commodè possit. Et
 aliter facta resignatio nulla sit. Patrimonium verò vel
 pensionem obtinentes ordinari posthac non possint, nisi
 illi, quos Episcopus judicaverit assumendos pro neces-
 sitate vel commoditate Ecclesiarum suarum, eo quoque
 prius perspecto, patrimonium illud vel pensionem verè
 ab eis obtineri, taliaque esse, quæ eis ad vitam susten-
 tandam satis sint, atque illa deinceps sine licentia
 Episcopi alienari aut extinguì vel remitti nullatenus
 possint, donec Beneficium ecclesiasticum sufficiens sine
 adepti, vel aliunde habeant, unde vivere possint. An-
 tiquorum Canonum pœnas super his innovando. Cir-
 ca hunc sustentationis titulū notanda sunt seqq.

3269. §. 1. Titulus pro Ordine sacro debet esse
 quid perpetuum, immobile, non revocabile,
 distinctum à lucris quotidianis : unde non suf-
 ficat lucrum, quod quis haberet ex Missis non
 fundatis, ex Musica, ex instructione puerorum
 &c. quia hæc per revocationem, infirmitatem
 vel alium casum impediri possunt, Sanch. in
 Conf. l. 7. c. 1. dub. 23. n. 10. Nec sufficit Bene-
 ficium manuale vel Capellania, à qua quis re-
 moveri potest, quia sic non est ei satis cautum
 de honesta sustentatione. Putant tamen Paris.
 Gonz. & alii sufficere talem Capellaniam tem-
 pora-

poralem, à qua nemo solet removeri nisi concessâ aliâ provisione, sed contrâ est, quia immeritò imponitur hoc onus patrono, *Castrop. tr. 27. pu. 10. n. 4.* Putant etiam *Nav. & alii* cum *Sanch. dub. 35. n. 4.* sufficere Coadjutoriam in Beneficio, quia Coadjutor investitur, sed meliùs negat illam sufficere, *Castrop. n. 5.* Cùm sit tantùm spes Beneficii, & quidem incerta, eò quòd Principalis possit diutius vivere: Valeret tamen, si pars una sustentationi sufficiens ei in perpetuum titulum assignetur, *Garc. Gob. t. 8. n. 637.* Census etiam redimibiles censentur immobilia, dummodo adhibeatur ea cautio, ut si fiat redemptio, pecunia ex Judicis decreto deponatur apud idoneas personas, ut iterum constitutur census, *Castrop. pu. 11. n. 9.* & alii contra *Bonac. & alios.* Ex hoc autem, quòd beneficiatus deponi possit ab Episcopo vel Collatore, si committat enorme crimen, ob quod jus permittit deponi & Beneficio privari, non ideo Beneficium desinit esse perpetuum, hoc enim præcipuè oritur ex libertate beneficiati, quâ vult delinquere, ergo non ideo est ad nutum alterius amovibilis.

§. 2. Titulus ordinariè debet assignari cum obligatione reali & hypotheca: estque advertendum, ne hujusmodi bona sint priùs ære alieno gravata: de cetero titulus super bonis ita fundatus, est onus reale, & transit ad quemcunque possessorem jure ordinario hypothecæ, *Engel. l. 1. tit. 14. n. 17. addens n. 18.* si à Monasteriis vel Ecclesiis Collegiatis concedatur titulus, non requiri quidem hypothecam, quia bona Ecclesiarum non possunt regulariter alienari, attramen requiri consensum Capituli, quia successor

Aaaaa 5

non

non tenetur stare obligationi sui antecessoris sine utilitate vel necessitate Ecclesie contractæ, per ea, quæ traduntur in cap. pen. *De fidejussor.* & cap. 1. *De solut.*

2271. §. 3. *Garcias De Benef. p. 2. c. 5. n. 93.* dicit à S. Congreg. declaratum esse, quòd assignatio mensæ Episcopalis non sufficiat ad titulum, & ratio potest esse, quia onus alendi ordinatum non potest imponi mensæ successoris: sed si consentiat Capitulum, quod censetur facere, quando scit fieri & non contradicit, praxis habet, quòd sic ordinentur, id enim utile est & quandoque necessarium, præsertim in Diocesis, in quibus non sunt seminaria pro instituendis Clericis: tum autem servantur sequentia: 1. Indictio tempore aliquo antè concursu, per rigidum examen Synodaliū eliguntur tot, quot requiri videntur ad instantem necessitatem. 2. Hi ordinati mittuntur, ut tanquam Sacellani serviant apud Parochos exemplares, doctos & zelosos. 3. Post captam apud hos experientiam per quatuor saltem annos, si vacet parochia, hi ad concursum pro tali parochia admittuntur. Et si iste modus serveretur, excitatur æmulatio juniorum Clericorum, exercent se diligenter in ministeriis curæ animarum, laborant, ut bene vivant, se perficiant, & ab illis, apud quos primis annis serviunt, referant bona testimonia: nec facile periculum est, ut destituantur necessariâ sustentatione.

2272. §. 4. *Barb* putat, quando urget penuria Sacerdotum, ad titulum sufficere, si quis etiam privatus promittat ordinando se omnia necessaria illi subministraturum, quia ex hac timeri potest minus damnum, quàm ex carentia tam neces-

necessarii Ministri. Addit *Gob. n. 617.* si Comes aliquis aut communitas obliget omnia sua ad alendum aliquem in defectu sufficientis sustentationis, sufficere ad titulum, sed *ford. & Gallem.* apud *Gob. n. 614.* probabilius negant id sufficere & requirunt constitui aliquid certum, determinatum, irrevocabile; & talis videtur esse mens *Tridentini.*

§. 5. Beneficium, ad cuius titulum quis ordinatur, debet esse ecclesiasticum, actu pacifice possessum, uti habet *Trid. supra,* & expressè statuit *Synodus Colon. anni 1662. p. 2. tit. 10. c. 3. §. 7.* unde non sufficit spes certa, quam quis habet, quia est electus vel presentatus, *Sanch. dub. 35. n. 2. Castrop. pu. 10. à n. 7. contra Sayr. & alios,* qui putant sufficere collationem & institutionem, si sincerè putetur, quòd non sit impedienda possessio, & sic procedunt communiter Episcopi: hinc *ford. De ord. l. 3. tit. 6. n. 301.* dicit, quando ex circumstantiis appareret de bona fide, & omnis fraudis suspicio tolleretur, non esse omnino improbabilem eam opinionem.

§. 6. Beneficium actu possessum sufficit ad titulum, quamvis primo anno nil percepturus sis, *Gob. n. 633.*

§. 7. *Henriq. Avila & alii* putârunt Doctorem Juris vel Theologiæ posse ordinari sine alio titulo, quia docendo poterit se honestè sustentare; quod *Cordub. & Dian.* admittunt, per se loquendo, de Doctore promotò in insigni Universitate: sed rectè negant *Sa, Sanch. Barb. Aver. q. 3. s. 10. Gob. n. 627.* nam *S. Congreg. id reprobavit,* nec scientia panem ei dabit, quamvis fundatam etiam lectionem habeat, nil enim stabile est, cum per infirmitatem

tem

ten impediri vel ob aliam causam possit amoveri.

2276. §. 8. Titulus patrimonii ordinariè debet esse major quàm Beneficii: in dubio autem regulariter præsumitur esse sufficiens, de Luca De Benef. disc. 37. n. 7. Et universaliter in quovis titulo, si modicum deficiat ad honestam sustentationem, curandum non est, inquit *Santh.* suprà dub. 25. n. 8. & *Dian.* p. 5 t. 5. R. 20. Hoc tamen, quod pro titulo assignatur, non potest hypothecari, alienari, permutari, resignari, nequidem quoad fructus vel in subsidium aliorum bonorum, inquit *Castrop.* p. 10. n. 13. & pu. 11. & n. 10. nisi quantum de fructibus honestæ sustentationi superfluit, etiamsi ordinatus posset aliunde sine titulo ullo vel sine ejus fructibus sustentari.
2277. §. 9. Pro titulo patrimonii non sufficit, quòd filius certò expectet pinguem legitimam à patre: Si tamen pater sit dives, potest filius eum adstringere, ut sibi patrimonium irrevocabiliter designet pro titulo, *Castrop.* pu. 11. à n. 2. Hoc autem sibi assignatum negant multi debere computari in legitimam, cum sit veluti donatum filio ad sustentationem quotidianam: veriùs tamen affirmant *Mol. Garc. Castrop.* n. 6. & alii, quia bona talia non alienantur, sed postea redeunt ad hæredes, ergo meritò censentur esse legitima.
2278. §. 10. Ad titulum patrimonii aut alterum non perpetuum sed habentem se per modum patrimonii, non prærequiritur ulla institutio seu investitura, sed sufficit præcessisse instrumentum assignationis & iudicium Episcopi de futura illius sufficientia: spectatque hoc iudicium

cium ad Episcopum illum, in cujus Diocesi sunt ea bona pro titulo assignata.

§. 11. Ut caveantur fraudes, quæ frequenter 2279.
contingunt in titulo patrimonii, præscribuntur in quibusdam Diocesium hæc Leges. 1. Hic titulus constitui debet in determinatis bonis vel obligationibus ejusmodi, quæ pro immobilibus habeantur, quales non sunt, quæ solis syngraphis vel instrumentis per Notarium tantum & testes subscriptis constituuntur. Domus, horrea aliaque ædificia non necessariò admittuntur, quia incendiis sunt exposita: plerique tamen admittunt, maximè extra tempora belli. 2. Bona illa debent publicè & judicialiter recognosci, cum attestatione, quòd sint allodialia, propria illius, qui ordinando constituit titulum. Item quòd non sint hypothecata aliis &c. Item quòd constituens titulum possit ea cedere absque præjudicio legitimæ liberorum suorum vel quorumcunque aliorum. Item absque præjudicio sustentationis ad vitam propriam necessariæ. 3. In eodem judiciali documento exprimi debet, quantum secundùm commune judicium prudentum singula prata, singuli agri, singuli horti &c. annuè afferre possint in pecunia, planè liberè, deductis omnibus oneribus, contributionibus &c. 4. Summa pecuniæ ita annuatim liberè provenientis ex talibus bonis, debet attingere taxam tituli in tali Diocesi constitutam. 5. Constituens titulum debet per idem judiciale instrumentum actu cedere jus in re plenum horum bonorum in favorem ordinandi, ita ut hic statim possit ingredi in actualem possessionem. 6. Hæc bona debent cedi irrevocabiliter, neq; postea onerari, hypothecari &c.
usque

usque dum ordinatus moriatur vel apud Episcopum doceat sibi aliunde esse provisum. Causa hujus rigoris est justa, quia Nobiles passim obligabant bona tantum in genere, conferentes solum jus ad rem, & quando ordinati offende-
bant, depellebantur nec nisi litibus & cum gravissimis molestiis Nobiles compelli poterant ad dandam sustentationem. Similiter fiebat, quando Nobilis titulum constituens moriebatur, bona enim dividebantur inter hæredes, & nesciebat ordinatus, à quo vel unde alimenta peteret: his obviatur, si ipse rem certam sibi obligatam possit apprehendere aut habeat apprehensam. 7. Solent hujusmodi bona tribus Dominicis vel interpolatis festis in Ecclesia parochiali, sub cujus districtu bona sita sunt, publice proclamari, ut constet talem de super ordinandum, & intelligatur, an opponatur aliquid contra qualitatem aut valorem bonorum in proclamationibus exprimendum. 8. Ordinandus jurat hæc se ita habere. In archidiecepsi Colonienfi per Decreta & statuta jussu Maximiliani Henrici anno 1651. edita n. 33. ponitur hæc formula. *Ego N. juro, quod in acquisitione & designatione bonorum meorum patrimonialium, quorum titulo promovendus sum ad sacrum Subdiaconatus Ordinem, nulla fraus, aut dolus intercesserit, quodque illa verè, & pacifice possideam, neque ulli alii sint oppignorata, neque imposterum directè, vel indirectè alienabo, seu quoque modo distraham, nisi mihi prius fuerit de perpetuo beneficio Ecclesiastico, eoque ad congruam meam sustentationem sufficienti provisum, neque tunc quidem aliter, quàm cum præscitu, & consensu Romani Pontificis, seu Reverendissimi mei Archiepiscopi, ac Principis Electoris Coloniensis, seu ejus*
Vica-

Vicarii in Pontificalibus Generalis in literis ipsius alienationis seu distractionis specialiter exprimendo. Beneficium autem, quod in dicti mei tituli locum successerit, sine simili consensu non resignabo. Ita me Deus adjuvet & hac sancta Dei Evangelia.

§. 12. Quod n. 2168. dicitur, de non sup- 2280.
plendo defectu Beneficii per adjectionem patrimonii, intelligitur circa titulum ordinandi, non subditi nisi ratione talis Beneficii acquisiti, de hoc enim solo est illa clausula Constitutionis *Inn. XII.* De cetero quilibet Ordinarius potest cum suo subdito facere combinationem tituli ex Beneficio & patrimonio, *Castrop. pu. 10. nu. 2. Gob. num. 612.* & habet praxis apud omnes.

§. 13. Si Titius origine Colonienfis habeat 2281.
tenue Beneficium in Dicecesi Trevirensi, & ad conflandum titulum adjiciat partem patrimonii, quod habet in Dicecesi Moguntina, hic titulus potest, per se loquendo, approbari ab Ordinario vel Colonienfi vel Trevirensi, quia his est subditus: non tamen à Moguntino, quia ibi non habet originem, Beneficium aut domicilium, & patrimonium non facit eum subditum, secundum dicta n. 2178. Praxis autem habet, ut in loco, ubi sunt bona, fiat instrumentum judiciale & publicum, quantum bona talia annuè subtractis oneribus præstare possint, & tum proprius aliquis Episcopus ordinandi erigit bona ista sive approbat in titulum.

§. 14. Peccat mortaliter, qui pro titulo cur- 2282.
rat sibi fieri patrimonium sub uno ex his pactis,
1. ut illo non utatur: 2. Ut post susceptos Ordines reddat. 3. Ut illud ad certos tantum annos habeat. Ut ejus fructus cedat alteri: & idem est

est de pactis similibus, hæc enim sunt contra expressam mentem *Tridentini*, volentis titulum esse perpetuum & irrevocabilem, qui sustentationi honestæ ordinandi semper serviat, *Castrop. pu. 11. n. 15.* Putantque multi, quod ordinatus super ejusmodi titulo incurrat suspensionem, quamvis id probabilius negent *Garc. Barb. Castrop. pu. 12. n. 10. Aversa. q. 3. f. 10.* si enim saltem ad tempus acquirat dominium illius, re ipsa est dominus tituli, ergo non promovetur absque titulo. An autem teneatur stare hoc pacto, disputant Auctores utrimque probabiliter, *Castrop. n. 15.* negat, quia cum illud pactum sit turpe & de re contra legem, censetur pro non adjecto. An sit simonia, si quis emat titulum Ordinationis dixi l. 3. p. 1. à n. 150.

2283. §. 15. Licitum est suscipere patrimonium sibi factum pro titulo, sub pacto reddendi illud post mortem aut etiam post acceptum Beneficium ecclesiasticum aut sustentationem aliunde habitam, cum licentia Ordinarii, *Garc. Barb. Castrop. pu. 11. n. 16.* Bona enim, quæ in titulum Ordinationis assignantur, non sunt ecclesiastica, debent tamen, secundum Canones, gaudere privilegio fori ecclesiastici, quamdiu sunt bona tituli personæ ecclesiasticæ.

§. 16. Qui cum titulo ficto vel non habente condiciones requisitas ordinatur, peccat graviter, quamvis aliunde habeat, quo vivat, quis agit contra strictum præceptum *Tridentini*, Et quamvis *Tolet. Henriq. Côn. Sayr. Dian. March. Gob. n. 604.* putent per hoc non incurri suspensionem, tamen incurri probabilius affirmant *Nay. Suar. Vasq. Sanch. Fill. Bonac. Comit. Less. in auct. v. Ordines sacri cal. 6. Castrop. pu. 12. n. 11. Aversa.*

Aversa q. 3. c. 10. quia pœna illa fuit per antiquos Canones imposta, pœnas autem antiquas *Trid. super his innovat. De contraria autem declaratione, quam Gob. putat non esse visam ab Auctoribus nostræ sententiæ, rectè dicit Aversa non satis constare. Eandem suspensionem videtur incurrere, qui decipit in parte notabili, qualis est quarta, uti si dicat se annuè pro titulo habere centum, quos requirit Ordinarius, cum tantùm habeat septuaginta quinque, Gob. n. 624. apud quem n. 604. *Garc. Barb. Ford.* dicunt ejusmodi fraudulentos non incurrere ipso facto tales pœnas sed per ferendam sententiam.*

§. 17. Si quis absque titulo justo, etiam per errorem & bonâ fide fit factus Subdiaconus, vel si titulum suum amittat aut relinquat, non potest ascendere ad superiorem Ordinem sine novo titulo, quia manet ratio præcepti, quæ est, ut talis ordinatus sit provisus mediis honestè vivendi, *Castrop. pu. 9. n. 4. Gob. n. 605.*

§. 18. Ex dictis colligitur, quid fuerit dicendum ad hunc casum: Titius accepit titulum Ordinationis à Communitate, quæ obligavit omnia sua bona in communi ad pendendos illi quotannis 50. aureos: Titius metuens ne titulus factus cum generali tantùm hypotheca rejiceretur ab Ordinario, ad facilitandum negotium curat in instrumento exprimi hypothecam etiam specialem aliquorum bonorum, non admonitâ de hoc Communitate nec requisito consensu. *Quærebatur, an posset super hoc titulo petere majores Ordines. Respondi, si in ista Diœcesi soleat Ordinarius rejicere titulos habentes generalem tantùm hy-*

pothecam, non potest; quia causa approbationis tituli est supposititia, ergo approbatio tituli est subreptitia & vitiata substantialiter: Hinc Titius facere debet, ut vel Communitas consentiat in hypothecam illam specialem, vel Ordinarius approbet titulum cum hypotheca tantum generali. E contra si ille Ordinarius non soleat requirere hypothecam specialem, est vitium tantum accidentale, & subsistit causa adaequata sufficiens, ideoque potest petere super eo ordinari.

2286. §. 19. Plerique cum *Castrop. pu. 11. n. 11. & Gob. n. 618.* putant alienationem, permutationem, hypothecationem tituli esse invalidam: hinc inferunt *Sa, Sanch. & alii*, si postea sine alio titulo promoveatur ad ulteriorem Ordinem, non ideo incurrere suspensionem, quia non ordinatur sine titulo, cum suum priorem retineat: & hoc est conformius statim dicendis, quamvis *Ledesm. & Suar.* dicant talem alienationem &c. esse tantum illicitam, in qua sententia ordinaretur sine titulo. Si resignaret sub pensione sufficiente ad honestam sustentationem, *Nav. Paris. Rodriq.* putant non esse opus, ut fiat mentio de eo, quod fit ad talem titulum ordinatus, sed oppositum merito dicunt *Garc. Barb. Castrop. pu. 10 n. 10.* quia mentio de hoc exoptulatur veluti aliquid requisitum ad valorem resignationis, nam *Trid.* supra dicit, id verò Beneficium resignare non possit, nisi facta mentione, quod ad illius Beneficii titulum fit promovus. Idem faciendum esse dicunt iidem Auctores cum *Castrop. n. 11.* si fiat permutatio cum alio v. g. Beneficio æque sufficiente ad sustentationem: adduntque illum, qui resignat non habens

habens aliunde, undè honestè vivat, hoc ipso excedere Beneficio, non tamen illum, qui resignat, habens unde vivat, quia hic non ita graviter peccat. An autem, quando aliunde habet, unde vivat, opus sit licentiâ Episcopi ad resignandum vel alienandum titulum, v. g. patrimonii, disputant Auctores, Barb. & alii affirmant, quia *Trid.* dicit, *sine licentiâ Episcopi alienari aut extingui aut remitti nullatenus possint*: è contrâ negant *Garc. Paris. Castrop.* pu. 11. n. 13. & alii, quia *Trid.* dicit, *sine licentiâ Episcopi nullatenus possint, donec aliunde habeant, unde vivere possint*, ergo si aliunde habeant, non videtur requiri licentiâ Episcopi: sed videtur standum pro priorè sententiâ, an enim habeat aliunde, quo vivat, hoc ipsum judicabit Episcopus: & ideo in hac Archidiecepsi Coloniensi omnes ordinandi in Subdiaconos jurare debent se non resignaturos, nisi aliunde sint sufficienter provisi, etiam requisito judicio Episcopi.

§. 20. Quantum requiratur ad titulum, de-
finiri non potest pro omni loco æqualiter, *Trid.* vult, ut sit sufficiens ad sustentationem honestam, id est, decoram & decentem personas Deo consecratas, & relinquatur judicio Episcoporum, qui attendunt ad circumstantias loci, temporis, personarum: hoc tempore Treviris & Coloniæ requirunt circiter 60. Imperiales; Monasterii Westphaliæ, centum: plus tamen ordinariè pro titulo patrimonii quàm Beneficii vel foundationis. Estque probabilius cum *Bonac. Garc. Castrop.* pu. 9. n. 5. & aliis contra *Henriq. Gonz. Avilam* & alios Episcopum dispensare non posse circa sufficientiam sustentationis, licet spes certa affuigeat Beneficii paulò post ob-

B b b b 2

tinen-

tinendi, quia *Trid.* simpliciter mandat non ordinari Sacris nisi actu provisum de honesta sustentatione.

2288. §. 21. Quis teneatur sustentare eum, qui ordinatur sine sufficiente titulo, dixi n. 2244. Societatem autem JESU non teneri alere Sacerdotem dimissum titulo paupertatis apud se ordinatum, constat ex dictis n. 2196. uti nec Episcopus tenetur alere Sacerdotem à se ordinatum, si justè privetur Beneficio, quod fuit titulus Ordinationis ipsius. Denique Novitios non habere titulum paupertatis, dixi n. 2198.

2289. Q. 331. Quid addendum sit circa tempora, in-
terstitia & locum Ordinationum. R. §. 1. Tempora ordinaria Ordinationum sunt, prima septimana post festum Exaltationis S. Crucis; post diem Cinerum; post Pentecosten; post festum S. Lucie, uti habet antiquus versus, *Post Crucem, post Cineres, post Spiritus atque Lucie*: Item in Quadragesima, dies Sabbatini ante Dominicam Passionis & Paschæ.

2290. §. 2. Tonsura conferri potest quocumque die, hora & loco, inquit Pontificale Rom. addens, *Quatuor minores Ordines dari possunt extra Missarum solennia diebus dominicis & festivis duplicibus, sed in mane tantum.* Eisdem Minores conferri posse die Mercurii quatuor Temporum ex communi consuetudine & praxi, dicunt *Henriq. Sa, Castrop. t. 27. pu. 13. n. 2. Barb. De Off. Episc. alleg. 11. n. 21. Nec improbant Sanch. in Confl. 7. c. 1. dub. 52. n. 13. & Gob. t. 8. n. 453.* addens id suo tempore alicubi factum. Approbat etiam *Laym. hic c. 8. n. 1.* ubi consuetudo est. Scio alicubi isto die simul duodecim ordinatos esse Minoribus, sed fortè nimis multos, quia videri pote-
rat

rat tanquam ordinaria publica Ordinatio. *Gob.* n. 452. testatur morem esse in Germania, ut etiam die Veneris quatuor Temporum conferantur, additque Constantiæ conferri mandatum istius diei. Majores Ordines conferuntur in Sabbatis Temporum: Episcopatus in Dominica, uti habent *Canones apud Aversam* q. 3. l. 9.

§. 3. Si Episcopus non possit in Sabbato absolvere Ordinationem, putant *Silv. Rosel. Henriq. Sanch. Villal.* contra *Aversam* posse pergere in Dominica, sed continuandum esse jejunium ab Ordinate & ordinandis, ut censeatur manere eadem dies: Quod si non continent jejunium, *Suar.* aliique cum *Gob.* n. 469. negant fieri posse: ideoque rectè addit *Castrop.* n. 3. si ita continuatum sit jejunium, Episcopum non posse eidem conferre unum Ordinem majorem in Sabbato & alterum in Dominica, quia censeretur eodem die contulisse eidem duos Ordines sacros.

2291.

§. 4. Putant *Silv. Angel. & alii* Ordines majores non conferri validè extra Missam, sed *Sanch.* dub. 4. n. 3. meritò dicit oppositum esse certissimum, cum omnia essentialia possint poni.

2292.

§. 5. Practicè probabile est, quòd Episcopus possit conferre Ordines in festo duplici, etiam si non celebretur in foro sed in choro tantum, & ad libitum, imò & si solenniter celebretur in solo illo loco, in quo ordinat, *Asc. Tamb. Coron.* *Gob.* n. 472. 486. & ita videmus fieri ab optimis Episcopis. Si tamen facultas vel dispensatio expressè haberet, ut fieret in festo de præcepto, probabilius est per festum de præcepto intelligi, non illud, quod opponitur festo ad libitum,

2293.

Bbbb 3

sed

sed quod præcipitur celebrari in foro, *Castrop. pu.* 13. n. 2. *Gob.* suprà. Notat etiam *Th. Tamb.* De Ordine c. 10. n. 15. si dies S. Matthiæ incidat in diem Cinerum, ideoque Officium & festum in choro transferatur in feriam quintam, adhuc die Cinerum conferri posse Ordinem sacerum, quia intentum Pontificum est, ut ejusmodi Ordo conferatur in die apud populum solenni, manet autem sollemnis, hoc ipso quod fit de præcepto abstinendum à servilibus & audienda fit Missa.

2294. §. 6. Mortale est ordinare vel ordinari extra Tempora à Jure statuta, *Gob.* n. 450. Quando autem cum licentia fit extra Tempora, notant omnes non debere tot ordinari, ut videatur generalis Ordinatio: putatque *Escob.* l. 23. n. 427. Ordinationem sex vel septem hominum non videri generalem.

2295. §. 7. Circa causas dispensandi ad conferendos Ordines extra Tempora, emanarunt sequentia:

Decreta Congregationis à Sanctissimo D. N. specialiter deputatæ super moderatione Indultorum suscipiendi Ordines extra Tempora à Jure statuta.

QUæ quidem Congregatio in ædibus Eminentissimi Carpinei die 10. Novembris, atque 1. Decembris anni currentis habita, rematurè discussa, censuit Indulta hujusmodi, si Sanctissimo placuerit, concedi posse ex causis infrà scriptis: videlicet: ut quis Beneficio, vi cuius arctatur, ad Presbyteralem Ordinem suscipiendum, vel alteri etiam perpetuo Beneficio, quod obtinet, vel Capellanix ad vitam sibi concessæ per seipsum inservire possit. Ob
penu-

anno 1693

penuriam Sacerdotum in iis partibus vel in Monasterio pro Regularibus. Ob solatium patris vel matris, dummodo 50. ætatis annos excedant, & saltem per triennium in Clericali habitu honestè & laudabiliter vixerit. Item concedi posse censuit eadem Indulta Referendaris utriusque signaturæ, familiaribus summi Pontificis, Canonicis Cathedralis vel Collegiatae Ecclesiæ, eorumque Coadjutoribus, Magistris, seu etiam Baccalaureis in sacra Theologia, Doctoribus utriusque vel saltem Canonici Juris seu Licentiatis, dummodo singulos præfatos gradus in publica & approbata Universitate obtinuerint. Iis etiam, qui saltem per triennium sedulam Theologiæ studiis operam navaverint: ac tandem 26. ætatis annum excedentibus, si per triennium in Clericali habitu honestè & laudabiliter vixerint. E contra censuit non expedire, ut eadem Indulta concedantur ex eo, quòd quis Diaconus vel Subdiaconus literarum Apostolicarum scriptor sit, seu Magister in artibus Nobilis, aut præsens in Curia, vel quòd Philosophiæ cursum absolverit, aut alicui ecclesiæ adscriptus fuerit, ad cuius servitii titulum ex Apostolico Indulto Clerici ordinari possunt; aut onus Missarum, non tamen ex Beneficio ecclesiastico proveniens habere se doceat. Insuper censuit Indulta huiusmodi deneganda esse iis, qui aliquâ dispensatione indigent, ex eorum delicto provenienti- bus impedimentis; & Sede Episcopali vacante, infra annum à die vacationis, minimè danda iis, qui Beneficii ecclesiastici recepti vel recipiendi occasione arctati non fuerint. Item nunquam concedenda pro festivis diebus conti-

13.
 nuis sed semper pro interpolatis aliquo temporis spatio, arbitrio Episcopi definiendo. Denique censuit Episcopos omnes ac etiam Apostolicæ Sedis Nuntios & Legatos literis in forma brevis circularibus admonendos, decrevisse Sanctitatem suam Indulta prædicta non ita passim, sed ex certis tantum legitimisque causis concedere, nec ipsos Episcopos ad eorum executionem adstringere, sed illam semper ipsorum arbitrio, oneratâ conscientiâ, relinquere. Item per eadem Indulta licentiam non tribui promovendi quemquam ad patrimonii titulum, nisi ad normam Concilii Tridentini sess. 21. c. 2. Eos verò omnes, qui ab Apostolica Sede facultates obtinent conferendi Ordines extra Tempora, vel aliis respectivè tribuendi licentiam, ut conferant, maximè cavere debere, ne præscriptos sibi in iisdem facultatibus limites cujusvis consuetudinis aut exempli prætextu transgrediantur.

Romæ ex typographia Rev. Cameræ apostolicæ
 anno 1693. 14. Decembris.

2296. §. 8. Tridentinum sess. 23. c. 11. De Ref. statuit, ut interstitia serventur etiam quoad Ordines minores pro quo adducit plures causas: addit tamen *nisi aliud Episcopo expedire videbitur*: hinc praxis habet, ut etiam eodem die conferantur Tonsura & omnes Minores, *Castrop. pu. 13. n. 5. Dicunt quidem Sanch. & Aversa q. 3. l. 9. requiri aliquam causam ad dispensandum in eo, sed addunt sufficere qualemcumque, intellige, aliquo modo rationabilem & prudentem. Secundùm Trid. ibidem deberet inter Minores & Subdiaconatum interponi annus, nisi necessitas aut Ecclesiæ utilitas, iudicio Episcopi aliud*

exposcat : hinc quia communiter expedit Ecclesie habere pro necessitate Ministros proximè dispositos ad Presbyterium, sine scrupulo post Minores confertur Subdiaconatus sine longi temporis interstitio : imò si notoria consuetudo contraria non obstet vel scandalum alioquidandum, potest Episcopus eodem die quatuor Minores & Subdiaconatum eidem conferre, uti præter citatos à *Busenb. tenent Rebuff. Castrop.* suprà dicens se sæpe vidisse, *Gob. n. 326. & 460. G. Hurt. Burgh. cent. 2. cas. 89.* nec improbat *Aversa* suprà, si iudicio Episcopi adfit saltem utilitas Ecclesie, quia quando *Trid.* prohibet duos Ordines conferri eodem die, loquitur de duobus sacris, uti patet ex *sess. 23. c. 13.* Et quamvis alicubi esset consuetudo contraria, hanc non habere vim legis putat *Vasq.* licet contradicat *Laym. l. 5. tr. 9. c. 8. n. 7.* Secundùm *Trid.* ibidem *c. 13. promoti ad sacrum Subdiaconatus Ordinem, si per annum saltem in eo non sint versati, ad altiorum gradum, nisi aliud Episcopo videatur, ascendere non permittantur.* Et *c. 14.* statuit, ut qui ad Presbyteratus Ordinem assumuntur, in Diaconatu ad minus annum integrum, nisi ob Ecclesie utilitatem ac necessitatem aliud Episcopo videretur, ministraverint. Denique cum Episcopatus videatur tantùm inadæquatè distingui à Sacerdotio veluti eius perfectio, putant *Castrop. pu. 13. n. 4. Gob. n. 465.* posse eodem die suscipi, sed meliùs contradicunt *Innocent. S. Antonin. Suar. Barb. Aversa*, cum enim tam novus Sacerdos quàm novus Episcopus debeat concelebrare cum Ordinante, saltem ex hoc capite id fieri non potest.

§. 9. Ex relatis verbis Tridentini constat, quæ 2297.

Bbbbb 5

causæ

causæ sufficiant pro dispensatione in interstitiis Ordinum; nam pro dispensatione interstitiis inter Minores & Subdiaconatum, sufficit necessitas vel utilitas Ecclesiæ: pro dispensatione interstitiis inter Subdiaconatum & Diaconatum, non requiritur necessitas vel utilitas Ecclesiæ, sed sufficit quævis rationabilis causa arbitrio Episcopi, *Villal. Rodrig. Castrop. n. 6.* Rectè tamen notant *Sanch. dub. 55. & Gob. n. 491.* id non relinqui puræ voluntati liberæ Episcopi, sed ejus prudenti arbitrio, ad quod formandum requiritur justa aliqua causa. Pro dispensatione interstitiis inter Diaconatum & Presbyteratum non sufficit necessitas vel utilitas Ecclesiæ, sed requiritur copulativè & simul utilitas ac necessitas. Et quamvis *Gob. n. 492.* putet per generalem consuetudinem Germaniæ derogatum esse his Decretis, cum videamus omnes Ordines intra medium annum, aut etiam intra sex hebdomadas Quadragesimæ conferri, tamen credendum est id ab Episcopis fieri ob necessitatem aliquam vel saltem notabilem utilitatem Ecclesiæ. Censetur autem etiam tum esse necessitas Ecclesiæ, si ordinandus habeat Beneficium, cui debeat inservire, quia minùs decens est Officium fieri per interpositam personam. Utilitas tum est, si præsumatur obsequium aptius Ecclesiæ præstandum, *Castrop. pu. 13. n. 5.* Denique causæ, quæ sufficiunt pro dispensatione extra Tempora, & n. 2296. relatæ sunt, videntur multò magis sufficere pro dispensatione in solis interstitiis.

2298. §. 10. Episcopus, nisi speciale privilegium habeat, dispensare non potest in Temporibus, potest tamen in interstitiis, etiamsi sit Episcopus
ratio-

ratione Beneficii tantum, quia ordinandus ratione Beneficii sufficienter fit subjectus quoad illa, quæ sunt annexa Ordinibus, *Dian. in Comp. v. Ordines n. 13.* Nuncii Apostolici dispensare solent in Temporibus & in interstitiis cum arctatis Beneficio, quod in supplica exprimi debet, *Gob. n. 455.* Si autem aliquis non esset beneficiatus sed v. g. Religiosus, quamvis esset arctatus, v. g. quia in Monasterio deessent Sacerdotes, ordinariè non dispensaret, quia in facultate Nuncii utrumque additur, ut fit sufficienter beneficiatus & arctatus, *Gob. n. 459.*

§. 11. Qui à suo Episcopo accepit dimissionem ad alium, non potest ordinari, nisi observatis interstitiis: & in hoc potest dispensare solus Episcopus ordinandi, non autem ille, ad quem dimitteitur: hinc curandum, ut in dimissionibus addatur, *etiam non servatis interstitiis, Nav. Sanch. Ford. Avers. q. 3 l. 9. §. Habet Gob. n. 493.* ex declaratione S. Congr. Similiter si hic alter Episcopus haberet facultatem ordinandi suos extra Tempora & non servatis interstitiis, non ideo posset hunc dimissum, quia quamvis hic dimissus ipsi subjiciatur, quantum est ad actum Ordinationis, non tamen ad alium effectum dispensationis vel jurisdictionis.

§. 12. Quamvis *Suar. Sanch. Hurt. & alii* putent Superiores regulares posse dispensare cum suis subditis regularibus in interstitiis, tamen id tantum intelligitur ex privilegio, quod creduntur communiter habere, nam authores apud *Avers.* suprà referunt hanc declarationem S. Congr. in contrarium. *Superiores regulares non posse dispensare super interstitiis regularium ordinandorum, sed id pertinere ad Episcopum ordinantem,*
qui

qui tamen quoad causam dispensandi iudicium suum formare debent ex attestazione Superiorum regularium.

2301. §. 13. Si dispensatio dieat, ad tres Ordines majores tribus diebus festivis accipiendos non observatis interstitiis, intelligi debent dies non continui sed interpolati, quia specialis est gratia id permitti diebus continuis, uti constat ex Decretis relatis n. 2296. & ex variis privilegiis apud Gob. n. 464. Habet autem Syn. Colon. anni 1662. p. 2. tit. 10. c. 3. §. 8. Vetamus ordinatum aliquem ad ulteriorem Ordinem admitti, nisi prius Ordinis suscepti publicum fecerit exercitium in ecclesia, cujus servitio se adscripsit, de superque testimonium sufficiens exhibuerit. Si tamen absit ab illa ecclesia, satis erit docere se fecisse alibi.
2302. §. 14. Qui ordinatur non servatis interstitiis, peccat graviter sed non incurrit suspensionem aut irregularitatem, Barb. Ricc. Avers. Qui autem eodem die susciperet duos sacros Ordines, suspenderetur ipso facto ab exercitio saltem ultimi Ordinis Avers. imò & utriusque, secundum Castrop. si faceret Ordinante inscio, quia tum furtivè ageret. Quod si ordinem non servet, v. g. si fiat Diaconus antequam sit Subdiaconus, suspenditur, uti & si sine privilegio vel dispensatione ordinetur extra Tempora, Castrop. pu. 13. n. 14.
2303. §. 15. Si quis in loco, ubi est novum calendarium, susceperit Subdiaconatum in quatuor Temporibus mensis Septembris hujus anni, & cum dimissoriis proficiscatur ad locum, ubi est vetus calendarium, non poterit quatuor Temporibus ejusdem Septembris in hoc loco suscipere Diaconatum, sic enim censeretur eodem die suscipere duos Ordines sacros, utrumque
enim

enim Sabbatum moraliter & respectivè ad judicium Ecclesiæ censetur idem pro quatuor Temporibus Septembris isto anno, & per accidens est, quod uno loco veniat citius, altero ferius.

§. 16. Extra Tempora statuta & non servatis interstitiis, etiam tribus diebus continuis, ordinari possunt Societatis J E S U Religiosi, ex privilegio, quod retuli n. 2194. Et idem, saltem quoad illud extra Tempora, licere illis Ordinibus, quibus ante *Tridentinum* licuit, docent *Rodriq.* & alii multi cum *Dian. p. 3. t. 2. R. 31. & Castrop. pu. 13. n. 11.* putant enim non censeri à *Tridentino* esse revocatum hoc eorum privilegium: quam sententiam tutam esse in praxi dicit *Avers. q. 3. f. 9.* & pro suo Ordine Clericorum regularium Minorum testatur sæpius in pluribus Diocæsesibus & in ipsa Romana urbe servatum esse.

§. 17. Tonsura & Minores possunt conferri quovis decenti loco. Pro aliis sic statuit *Trident. sess. 23. c. 8. de Ref. Ordinationes sacrorum Ordinum in cathedrali ecclesia vocatis presentibusque ad id ecclesiæ canonicis publicè celebrentur: si autem in alio Diocæsis loco, presente clero loci, dignior, quantum fieri poterit, ecclesia semper adeatur.* Et quamvis *Az. Henriq. & alii cum Busenb. n. 2122.* putent Episcopum posse etiam in aliena Diocæsi absque speciali licentia conferre suo subdito Tonsuram, quia cum non sit Ordo, non ideo censetur in aliena Diocæsi conferre Ordines: tamen meliùs contradicunt *Sanch. Barb. Avers.* quia tonsurare est actio Pontificalis, *Trident. autem sess. 6. c. 5. de Ref. sub pœna suspensionis ab exercitio pontificalium, prohibet pontificalia in al. terius Diocæsi exercere.* Q. 332.

2306. Q. 332. *Quid addendum sit circa ætatem ordinandi.* R. §. 1. Ætas hic numeratur, non à die conceptionis, nec necessario à die Baptismi, sed nativitatis, uti dictum est l. 4. n. 806. Antiquitus requirebatur major ætas pro omnibus Ordinibus, uti constat ex Dist. 77. c. 3. 5. 6. 7. & Dist. 78. c. 1. 4. 5. Sed nunc standum est dispositione Tridentini, secundum quam loquitur *Busenb.* n. 2214. relatus. Putant quidem *Quintanadv.* & *Gob.* tr. 8. n. 510. posse aliquem præcocis iudicii tonsurari ante completum septennium, sed standum est Jure septennium completum requirente apud *Gob.* ipsum n. 508. *Trident.* sess. 23. c. 4. De Ref. insuper requirit, ut sciant legere ac scribere. *Synod. Colon.* anni 1662. p. 2. tit. 10. c. 2. §. 4. ad Minores requirit annum duodecimum: *Busenb.* saltem ad Acolythatum requirit duodecimum completum, quod etiam videtur communiter observari in praxi, quamvis *Sanch.* in Conf. l. 7. c. 1. dub. 33. n. 17. *Steph.* t. 5. d. 7. n. 13. *Gob.* n. 508. putent sufficere septennium completum.
2307. §. 2. Pro valore Ordinum non requiritur certa ætas, *Aversa.* q. 3. si 5. & 8. *Gob.* n. 505. nequidem pro Episcopatu, latè *Sanch.* dub. 32. nisi pro acquirenda jurisdictione, quia hujus acceptatio requiritur.
2308. §. 3. Notat *Gob.* n. 532. ex *Bartolo*, *Rodriq.* & *Miranda*, quod quando Jura agunt de ætate requisita, & loquuntur in genitivo, v. g. *si 20. annorum*, aut in ablativo sine præpositione, *20. annis vixerit*, aut in accusativo cum verbo significante rem perfectam, *20. annos vixerit*, vel cum futuro conjunctivi, *si 20. annos vixero*, tum requiratur ætas seu annus completus: si autem non

non addatur tale verbum significans rem perfectam, & agatur de re odiosa, v. g. *si uno anno perduret in contumacia*, adhuc requiratur completum: è contrà si agatur de favore, *si 20. annis serviverit, sit liber*, satis sit inchoasse, uti & tum, quando Jura loquuntur de ætate in ablativo cum præpositione, *in*, aut in accusativo cum præpositione, *ad*: *in anno vigesimo, ad annum vigesimum ætatis*. Illæ tamen Regulæ non tenent ubique.

§. 4. Non datur hic parvitas materiæ: hinc 2392
 qui hodie prius complet annum vigesimum quartum horâ duodecimâ, non potest hoc manè ordinari Sacerdos, quia necdum attigit annum vigesimum quintum: poterit tamen etiam medio quadrante tantum post duodecimam, quia jam inceperit annum vigesimum quintum; non posset autem medio quadrante ante duodecimam, quia quando ab illo, quod parum est, pendet impletio totius præcepti, uti hic est, illud parum non debet reputari pro nihilo, uti patet in simili, si quis medio *Ave* ante vel post duodecimam noctis inter diem Jovis & Veneris comedat carnes, *Sanch. dub. 33. à n. 6. Gob. n. 516. § 31.* possuntque videri dicta in l. 1. à num. 582. ubi ostendi tempus in ejusmodi præceptis debere intelligi de momento ad momentum. Putant quidem aliqui cum *Dian. p. 5. t. 5. R. 17. & Avers. q. 3. l. 8.* posse ordinari hodie manè, etiam si post meridiem prius incipiat annus vigesimus quintus, quia vespera diei trahitur ad manè & cum eo facit unum diem, quo inchoatur annus vigesimus quintus; quam sententiam plures cum *Gob. n. 524.* dicunt esse probabilem, sed rectè contradicunt
Nay.

Nav. *Villal.* & supra citati ob rationem jam datam.

2310. §. 5. Si quis sciat se hac die complere annum vigesimum quartum, sed nesciat, an ante vel post meridiem, ordinari non debet Sacerdos, quia non probat se habere ætatem requisitam, hinc præceptum prohibens ordinati ante annum vigesimum quintum manet in possessione, *Sanch Gob. n. 531.*

2311. §. 6. Cùm anni ad Ordines requisiti censentur esse anni ordinarii constantes diebus 365. è contrà, anni bissextiles recurrentes singulis quadrienniis habeant dies 366. hinc putant *Pelliz.* aliique apud *Gob.* à num. 534. quòd quando numeratur ætas pro Ordinatione, non sit opus connumerare illos dies bissextiles, ideoque cùm ille, qui ante annos 25. esset natus 1. Januarii, sexies vixerit annum bissextilem, inferunt illum primâ Januarii complere annos 24. & 6. dies, adeoque posse ordinari etiam 5. diebus ante istam primam Januarii: quam sententiam licet *Gob.* dicat esse practicè probabilem, tamen non videtur sustineri posse, 1. quia est contra praxin & communem sensum omnium, quando enim multi anni computantur, hi numerandi sunt indiscriminatim & civiliter, prout occurrunt & numerantur à populo, quamvis aliqui sint breviores, aliqui longiores isto uno die, duo enim illi dies habentur pro uno. 2. & præcipuè, quia dies intercalaris, qui adjicitur Februario quarti cujusque anni, est necessarius ad complendum unumquodque quadriennium, deerant enim 6. horæ unicuique è tribus præcedentibus annis, ergo dies ille intercalaris non est aliquid supra totum
qua-

quadriennium, sed aliquid absolute necessarium ad illud habendum, ergo illâ primâ Januarii reipsâ plures non habebuntur quàm 24. anni.

§. 7. Si quis è libro baptismali nequeat habere testimonium ætatis, sufficit quòd parentes testentur se notasse diem nati filii. Quòd si parentes dicant se tantùm recordari, & cum hoc eorum testimonio concordet filii vultus, vox, cæteraque signa, potest Episcopus credere & ad Ordines admittere, *Dian. Gob. n. 504. notans n. 529.* quòd, ubi non possunt haberi alia testimonia, sufficiant conjecturæ & indicia, item aliorum hominum testimonia, uti habet n. 533.

§. 8. Conferens vel recipiens etiam solam primam Tonsuram ante ætatem peccat mortaliter, *Sanch. dub. 33. n. 16.* Ordinatus etiam bonâ fide ante ætatem non potest exercere illum Ordinem nisi obtentâ ætate, quando enim prohibetur Ordinatio ante talem ætatem, etiam consequenter prohibetur exercitium Ordinis ante illam, & quidem sub mortali, *Avers. q. 3. f. 8.* obtentâ tamen ætate potest, nec indiget dispensatione. Quòd si malâ fide & scienter processerit, simul incurrit suspensionem, à qua prius debet absolvi, alioqui in ea exercens Ordinem fit irregularis, *Avers. Castrop p. 7. nu. 7. Gob. n. 502.* Ordinatus Sacerdotio uno die ante expletum annum vigesimum quartum, putans nihil distare quod parum distat, si fuerit ignorantia culpabilis, peccabit mortaliter: & quamvis *Nav. Sa, Avila, Barb.* & alii putent non incurrisse suspensionem, quia ab incurfione talis pœnæ contra præsumentes impositæ putant

excusare etiam mortaliter culpabilem ignorantiam, de quo dixi l. 1. à n. 767. tamen sub mortali tenetur non legere Missam nec exercere Sacerdotalia ante legitimam ætatem, hæc autem expletâ, secundùm *Hurt. Barb. Castrop. Burgh. cent. 2. cas. 2. &* alios poterit Missam legere sine ulla dispensatione: si tamen suspensionem incurrisset, probabiliùs dicunt alii cum *Avers.* indigere absolutione.

2314. §. 9. Causæ ad dispensandum in ætate ad Presbyterium sunt, si tribus annis fuerit in Sacris Ordinibus, vel si parentes ejus sint adulti ultra 50. annos, vel si tribus annis studuerit Theologiæ: attamen nec Episcopi nec Nuncii Apostolici committere habent facultatem dispensandi in ætate ordinandi, nequidem ad unum diem, *S. Anton. Silv. &* alii cum *Sancho. dub. 36. n. 18.* Nunc tamen ex speciali privilegio dispensant Episcopi ad certum tempus, saltem pro Beneficio curato, ubi est necessitas vel utilitas Ecclesiæ.

2315. Q. 333. Quid notandum sit circa proclamationem, tonsuram & habitum ordinandi, item circa adscriptionem ecclesiæ. R. §. 1. Quid statuerint aliquæ Dioceses circa proclamationes, dixi n. 2279. *Trident. sess. 23. c. 5. de Ref.* vult publice in ecclesia fieri proclamationem personæ sacro Ordine initiandæ, ut de illa haberi possint testimonia circa natales, vitam, mores &c. & idem statuit *Syn. Colon. anni 1662. De Ordine c. 2. §. 7.* vultque eas repeti ante singulos majores Ordines.

2316. §. 2. *Synodus Colon. supra § 5.* promulgat Constitutionem *Sixti V.* circa habitum & tonsuram: debet autem tonsura sive corona Sacer-

cerdotis esse par magnæ hostiæ; Clerici autem initiati Minoribus, parvæ hostiæ; Diaconi, paulò minor sacerdotali; Subdiaconi, paulò major clericali; Pastoris seu habentis curam animarum, paulò major sacerdotali; Prælati, paulò major pastorali. Quanta autem sit & ad quos pertineat obligatio gestandi habitum & tonsuram, dictum est l. 4. n. 1370. & plura addidi ibidem à n. 1371.

§. 3. Trident. vult quemvis sacro Ordine ^{2317.} initiandum alicui ecclesiæ adscribi, sic enim habet sess. 23. c. 16. De Ref. Cum nullus debeat ordinari, qui iudicio sui Episcopi non sit utilis aut necessarius suis ecclesiis, S. Synodus vestigiis sexti Canonis Conc. Chalcedonensis in hærendo, statuit, ut nullus imposteum ordinetur, qui illi ecclesiæ aut pio loco, pro cuius necessitate aut utilitate assumitur, non adscribatur, ubi suis fungatur muneribus, nec incertis vagetur sedibus. Quod si locum inconsulto Episcopo deseruerit, ei Sacrorum exercitium interdicitur. Et ex his verbis colligitur pœnam illam non incurri ipso facto, sed esse ferendam ab Episcopis, qui tamen passim in variis neque gravibus causis absentia dissimulant.

Q. 334. Quid sit dicendum circa preces vel Missas, quæ in Ordinatione injunguntur ab Episcopo. ^{2318.}
R. §. 1. Episcopus secundum Pontificale Rom. post Ordinationem dicit: Singuli ad primam Tonsuram vel ad quatuor minores Ordines promoti dicite semel septem psalmos pœnitentiales cum litanis, versiculis & orationibus. Ad Subdiaconatum vel Diaconatum, Nocturnum talis diei. Ad Presbyteratum vero ordinati, post primam vestram Missam tres alias Missas, videlicet unam de Spiritu S., aliam de B. Maria semper virgine, tertiam de fidelibus defunctis

Ccccc 2

functis

sanctis dicite, & omnipotentem Deum etiam pro me orate. Quod illi devotè suscipiunt & respondent se facturos. Circa quæ,

2319. §. 2. Suar. Az. Less. Laym. & alii cum Aversa q. 2. s. 13. dicunt ista esse persolvenda sub mortali, quorum sententiam Steph. t. 5. d. 4. n. 72. dicit esse probabiliorem, quia Episcopus potest, & quando aliud non declarat, censeri debet graviter imperare, cum hæc materia sit gravis. E contra Sor. Valent. Dian. Castrop. Pelliz. Lohn. Gob. in Exp. tr. 3. n. 713. & t. 8. nu. 771. dicunt esse tantum obligationem decentiæ, non autem sub peccato, saltem non sub mortali, quia licet sub mortali posset imperare, tamen cum hæc id non declararint Episcopi, tenenda est benignior interpretatio, præsertim cum sciant ordinatos satis oneratos esse Horis recitandis & communiter aliis divinis Officiis satagendis. Quidquid fit, videtur saltem fore veniale, si id negligatur, nam imperativè injungitur ab Episcopo, qui sub veniali obligare potest ad materiam gravem, secundum dicta l. 1. n. 668. essetque inordinatum Superiori in hoc non obtemperare.

2320. §. 3. Nocturnum, quod præscribitur Subdiaconis & Diaconis, non necessariò est Nocturnum istius diei, quo fit Ordinatio, sed cujuscumque, quem Episcopus designat, Gob. t. 8. n. 772. Missæ autem Presbyteris inunctæ non leguntur primis diebus impeditis post primam Missam, sed diebus primis non impeditis, id est, quibus licebunt votivæ & de Requiem, Senneyei De Missa n. 162.

2321. Q. 335. Quid notare debeat Neo-presbyter consecrans cum Episcopo. Bt. §. 1. Hunc ritum & consuetu-

fuetudinem Ecclesie Romanæ esse licitum ac laudabilem, certum est, uti contra *Dur. Sor. & alios* rectè ostendunt *Mendo* diff. 12. num. 50. & *Aversa* De Euch. q. 10. s. 2. ita enim decrevit *Innoc. III.* observat Ecclesia, docent *S. Th. & Catholici* communissimè.

§. 2. Neo-presbyter curare debet, ut verba consecrationis absolvat cum Episcopo, non ante nec post, unde formare debet hanc intentionem, si verba absolvero cum Episcopo, volo consecrare, aliàs non: Si enim absolutè volens consecrare verba absolveret ante Episcopum, Episcopus nil consecraret, quod videtur inconveniens: è contrà si absolveret post Episcopum, ipse ordinatus nihil posset consecrare, quia nihil superesset consecrabile, ergo frustra proferret formam volens consecrare, ita *Suar. Aversa* suprà, *Gob. t. 3. n. 116. & t. 8. nu. 131.* Ad tollendum omnem scrupulum satis est, si Neo-presbyter conetur verba absolvere cum Episcopo, & velit facere, quod ibi vult fieri Ecclesia aut sicut meliori modo fieri potest: Imò docet *Gob. t. 8. n. 132.* cum aliis contra *Dicast. & Quintanadv.* non esse obligationem saltem gravem, ut Neo-presbyter consecret cum Episcopo, cum nulla lex graviter obligans ostendi possit, attamen videtur esse standum consuetudine Ecclesie & præscripto Pontificalis.

§. 3. Potest Neo-presbyter hanc primam Missam, quam cum Episcopo legit, offerre pro altero, non aliter ac si solus legeret, re ipsa enim consecrat & substantialiter ponit Sacrificium, *Gob. t. 3. n. 117.* Attamen non videtur pro tali Missa accipere posse stipendiū, tum quia petens censetur velle aliā cum omnibus ordinariis ce-

remonis & actionibus ad altare, peragendam, tum præcipuè, quia dubiū est, an consecret, eò quòd fortè verba non absolvat cum Episcopo.

2324. Q. 336. *Quandonam legi debeat alia prima Missa.* R. De Jure communi non est determinatum certum tempus: S. Ignatius Lojola scribitur ad sesquiannum expectasse, ut se meliùs præpararet, Gob. t. 3. n. 486. In Synoda Colon. supra c. 4. §. 9. sic statuitur. Sacerdotes intra 40. dies ab Ordinatione sua juxta antiquam consuetudinem primitias suas celebrent: & si qui præscripto tempore id non præstiterint. denuncientur ac debite puniantur.

2325. Q. 337. *Quid denique circa Ordinantes & ordinatos sit notandum.* R. De horum Officiis & obligationibus satis dictum est. Coronidis loco pono trium Sanctorum sententias. S. Augustinus relatus à Gratiano in Decreto dist. 40. Cap. Ante omnia dicit, nihil apud Deum esse miserabilius & tristius & damnabilius Officio Episcopi aut Presbyteri, si perfunctoriè agatur. S. Antoninus in Chronicorum opere tit. 1. c. 1. §. 4. de S. Leone I. Papa refert, Eidem ad sepulchrum B. Petri oranti & jejunanti, & ut peccatorum suorum veniam Petrus impetraret, petenti, apparuit Petrus ipse dicens, Deprecatus sum pro te Dominum, & omnia peccata tua tibi dimisit: solummodo de manus impositione debes inquiri, idest, si bene vel aliter alicui manus imposueris, scilicet conferendo Ordines vel Beneficia. S. Chrysostomus Homiliâ 3. in Acta Apostol. post medium ait, Non temerè dico, sed ut affectus sum ac sentio, non arbitror inter Sacerdotes multos esse, qui salvi fiant, sed multò plures, qui pereant: cujus assertionis suæ causas ibidem plures affert: & subdit, Ne mihi dixeris igitur, peccavit Presbyter aut Diaconus, omnium horum crimina redundant in caput eorum, qui hos elegerunt. INDEX